የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት

ልሣነ ህግ ጋዜጣ

25ኛ ዓመት ቁጥር 155
አሶሳ ሐምሌ 27/ 2010
ዓ.ም

በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ አዋጅ

<u>አዋጅ ቁጥር 155/2010 ዓ.ም</u>

<u>የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት የአስፈጻሚ አካላት አደረጃጀት፣ሥልጣንና ተግባራቸውን እንደገና ለመወሰን የወጣ አዋጅ ቁጥር 155/2010 ዓ.ም</u>

የክልሉን የመንግስት አስፈጻሚ አካላት አደረጃጀት፣ ሥልጣንና ተግባር መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 137/2008 ዓ.ም ማሻሻል በማስፈለጉ፤

በክልሉ የመንግስት አስፈጻሚ አካላት አደረጃጀት፣ ውስን የሆነውን የሕዝብና የመንግስት ሀብት ቁጥብ በሆነ አኳኃን ለመጠቀም በሚያስችል የተቀናጀ አስተዳደርና አገልግሎት በመስጠት ለዘላቂ ልማት እና መልካም አስተዳደር መስፈን ብሎም ድህነትን ለማጥፋት የላቀ ድርሻ እንዳለው በመገንዘብ፤

በአደረጃጀት፣ በአሠራር እና ኃይል የታዩ ችግሮችን ግምት ውስጥ በማስገባት የክልሉን ድርጅታዊ መዋቅርና አሠራር በጥናት መፈተሽና የማሻሻያ እርምጃ መውሰድ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

በተሻሻለው የክልሉ ህገ-መንግስት አንቀጽ 49 ንዑስ ቁጥር 3.1 መሠረት የሚከተለው ታውጇል፡፡

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

አንቀጽ 1

አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ *"የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት አስፈጻሚ አካላት አደረጃጀት፣ ሥልጣንና ተግባራቸውን እንደገና ለመወሰን ተሻሽሎ የወጣ አዋጅ ቁጥር* 155/2010 *ዓ.ም"* ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል::

አንቀጽ 2

ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፦

1. **"የክልሉ ምክር ቤት"** ማለት በተሻሻለዉ የክልሉ ሕገ-መንግስት አንቀጽ 47 ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የተቋቋመዉአካል ማለት ነው፤
2. **"ሕገ-መንግስት"** ማለት በተሻሻለዉ የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ሕገ-መንግስት ማለትነው፤
3. **"የመስተዳድር ምክር ቤት"** ማለት የክልሉ የህግ አስፈጻሚ አካል የሆነው የክልል መስተዳድርምክር ቤት ማለት ሲሆን እንደ አስፈላጊነቱ የተዋረድ አስፈጻሚ አካላት ሊጨምር ይችላል፤
4. **"ቢሮ"** ማለት በዚህ አዋጅ መሠረት የተቋቋመ ከፍተኛ የመንግስት አስፈጻሚ አካል እና እንደ ነገሩ ሁኔታ ሌሎች መሥሪያ ቤቶችን በበላይነት የሚመራ ማለት ነው፤
5. **"ሌሎች መሥሪያ ቤቶች"** ማለት በዚህ አዋጅና በሌሎች ሕጐች መሠረት የተቋቋሙ ወይም የሚቋቋሙ ቢሮዎች፣ ጽህፈት ቤቶች፣ ኮሚሽኖች፣ ባለሥልጣኖች፣ ተቋማትንና ሌሎች መሰል አስፈጻሚ አካላት ማለት ነዉ።

ክፍል ሁለት

ስለአስፈፃሚ አካላት መስሪያ ቤቶች

አንቀጽ 3

መቋቋም

1. የመንግስት ፖሊሲዎችን፣ ስትራቴጂዎችንና ሕጐችን በሥራ ላይ የሚያውሉና አስተዳደራዊ ተግባሮችን የሚያከናውኑ አስፈጻሚ አካላት እንደሚከተለው ሆኖ በዚህ አዋጅ ተቋቁመዋል፡-

   (ሀ) የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት፤

   (ለ)የአስፈጻሚ አካላት የሆኑ ቢሮዎች፤

   (ሐ) ሌሎች ቢሮዎችና መስሪያ ቤቶች እና

   (መ)በዚህ አዋጅ አንቀጽ 31 በተመለከተዉ ድንጋጌ መሰረት የተዋረድ የዞን ጽህፈት ቤት ወይም መምሪያዎች ወይም የወረዳ ጽህፈት ቤቶችን ይጨምራል፡፡

2. የሚከተሉት የአስፈፃሚ አካላት መስሪያቤቶች በዚህ አዋጅ ተቋቁ መዋል፡-

(ሀ)ፐብሊክ ሰርቪስና የሰው ሀብት ልማትቢሮ፤

(ለ)የግብርናና እንስሳት ኃብት ልማት ቢሮ፤

(ሐ)የንግድና ኢንዱስትሪ ቢሮ፤

(መ)የመንገድና ትራንስፖርት ቢሮ፤

(ሠ)የከተማ ልማትና ኮንስትራክሽን ቢሮ፤

(ረ)የአስተዳደርና ፀጥታ ጉዳዮች ማስተባበሪያ ቢሮ፤

(ሰ)የባህልናቱሪዝምቢሮ፤

(ሸ)ገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ፤

(ቀ)የወጣቶች እና ስፖርትቢሮ፤

(በ)የውሃ፣ መስኖና ኢነርጂ ሀብት ልማት ቢሮ፤

የጤናጥበቃ ቢሮ፤

(ተ)የፍትህቢሮ፤

(ቸ)የትምህርትቢሮ፤

(ነ)የሴቶች እና ሕፃናትጉዳይቢሮ፤

(ነ)የመንግሥት ኮሙዩኒኬሽን ጉዳዮች ቢሮ፤

(ኘ)የአካባቢ፣ደንናመሬት አስተዳደር ቢሮ፤

(አ)የገቢዎች ባለሥልጣን፤

(ከ) የቴክኒክ ሙያና ኢንተርፐራይዞች ልማት ቢሮ እና

(ኸ)ርዕሰ-መስተዳድሩ የመስተዳድር ምክር ቤት አባላት እንዲሆኑ በተለይ የሚመረጡ የሌሎች ቢሮዎች ኃላፊዎችና ባለሥልጣናትን ይጨምራል፡፡

3. በዚህአንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ሥር የተዘረዘሩት የአስፈፃሚ አካላት መሥሪያ ቤቶች ተጠሪነት ለክልሉ መንግሥት መስተዳድር ምክር ቤትና ለርዕሰ-መስተዳድሩ ይሆናል፡፡

አንቀጽ 4

ስለሌሎች የአስፈጻሚ አካላት መስሪያ ቤቶች

1. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 3 ንዑስ አንቀጽ 2 ሥር የተዘረዘሩት የአስፈፃሚ አካላት የተጠበቀ ሆኖ መስተዳድር ምክር ቤቱ ሌሎች አስፈጻሚ መስሪያ ቤቶችን ሊያቋቁም ይችላል፤
2. በዚህ አዋጅ ውስጥ ያልተመለከቱ ሌሎች የክልሉመንግሥትአስፈጻሚአካላት በማቋቋሚያ ሕጎቻቸው መሰረት ሥራቸውን ይቀጥላሉ፤
3. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ በሥራ ላይ ያሉና ወደፊት የሚቋቋሙ አስፈጻሚ አካላት አደረጃጀትን በሚመለከት በመስተዳድር ምክር ቤት በሚወጣው ደንብ መሠረት ይወሰናል፡፡

ክፍል ሦስት

ስለ መስተዳድር ምክር ቤት ፣ርዕሰ-መስተዳድሩ እና ምክትል ርዕሰ-መስተዳድሩ

አንቀጽ 5

መስተዳድርምክር ቤት

1. የክልል መስተዳድር ምክር ቤት የሚከተሉት አካላት ይኖሩታል፡-

(ሀ) ርዕሰ-መስተዳድር፤

(ለ) ምክትል ርዕሰ-መስተዳድር፤

(ሐ) በዚህ አዋጅአንቀጽ 3 ንዑስ አንቀጽ 2 ሥር የተመለከቱ አስፈጻሚ አካላት የሆኑ ቢሮ/ባለሥልጣን ኃላፊዎች እና

(መ) በዚህአዋጅአንቀጽ 3 ንዑስ አንቀጽ 2 ሥር ከተመለከቱት ውጭ ርዕሰ-መስተዳድሩየመስተዳድር ምክር ቤት አባላት እንዲሆኑ በተለይ የሚመርጣቸው የሌሎች ቢሮዎች ኃላፊዎችና ባለሥልጣናት፡፡

2. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 3 ንዑስ አንቀጽ 2 ሥር የተመለከተው ማንኛውም አስፈጻሚ አካል በመስተዳድር ምክር ቤቱ ስብሳባ ላይ የመገኘት ግዴታ አለበት፡፡ ሊገኝ በማይችልበት ጊዜ ምክትሉ ወይም ከአንድ በላይ ምክትሎች ካሉት በግልጽ ተለይቶ ውክልና የተሰጠው ምክትል ኃላፊ ወይም ሌላ ህጋዊ ተወካይ በምክር ቤቱ ስብሰባ ላይ በምትክ አባልነት ይሳተፋል፡፡

አንቀጽ 6

የክልል መስተዳደር ምክር ቤት ሥልጣንና ተግባር

ሥልጣንና ተግባሩ የክልሉ ሕገ-መንግስት አንቀጽ 59 እና በሌሎች ሕጎች የተመለከቱት ይሆናል፡፡

አንቀጽ 7

የክልሉ ርዕሰ-መስተዳድር ሥልጣንና ተግባር

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ርዕሰ-መስተዳድር ሥልጣንና ተግባር በሕገ-መንግስቱአንቀጽ 61እና በሌሎች ሕጎች ተለይተውየተመለከቱትይሆናል፡፡

አንቀጽ 8

የክልሉ ምክትል ርዕሰ-መስተዳድር ሥልጣንና ተግባር

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስትምክትል ርዕሰ-መስተዳድር ሥልጣንና ተግባር በሕገ-መንግስቱ አንቀጽ 62 እና በሌሎች ሕጎች ተለይተውየተመለከቱት ይሆናል፡፡

አንቀጽ 9

የመስተዳድር ምክር ቤት አሰራር

1. የመስተዳድር ምክር ቤት ፡-

(ሀ) የራሱ የውስጥ ደንብ ይኖረዋል፤

(ለ) በውስጥ ደንቡ በሚወሰነው መሠረት መደበኛና አስቸኳይ ስብሰባዎች ያደርጋል፤

(ሐ) ምልአተ-ጉባኤ የሚሟላው ከአባላቱ ከግማሽ በላይ ሲገኙ ይሆናል፤

መ/ የሚያስተላልፈው ውሳኔ በተባበረ ድምጽ ይሆናል፤ በተባበረ ድምጽ መወሰን ካልተቻለ በድምጽ ብልጫ ይወሰናል፡፡

2. ርዕሰ-መስተዳድሩ፡-

(ሀ) የመስተዳድር ምክር ቤት አባላት አጀንዳ የማስያዝ መብታቸው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ለምክር ቤቱ በአጀንዳ የሚቀርቡ ጉዳዮችን ይወስናል፤

(ለ) የመስተዳድር ምክርቤቱን ስብሰባ ይመራል፤

(ሐ) ለመስተዳድር ምክር ቤቱ በአጀንዳ የቀረበ ጉዳይ በርዕሰ-መስተዳድር ጽህፈት ቤት መታየት የሚያስፈልገው ሆኖ ካገኘው አጀንዳውን ለሌላ ጊዜ ሊያስተላልፍ ይችላል፡፡

አንቀጽ 10
የርዕሰ-መስተዳድር ጽህፈት ቤት

1. የርዕሰ-መስተዳድር ጽህፈት ቤት የክልሉ ሕገ-መንግሥት አንቀጽ 63መሠረት የርዕሰ-መስተዳድር እናየመስተዳድር ምክር ቤት ጽህፈት ቤት ሆኖ ያገለግላል፤

2. በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ 1 ላይ የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ርዕስ-መስተዳድሩ ሥልጣንና ተግባሩን ለማከናወን የሚረዱ ልዩ ልዩ ጽህፈት ቤቶችን ሊያቋቁም ይችላል፡፡ ዝርዝሩ በደንብ ይወሰናል፡፡

ክፍል አራት
የአስፈፃሚ አካላት መሥሪያ ቤቶች ሥልጣንና ተግባር

አንቀጽ 11
የወል ሥልጣንና ተግባር

1. በዚህአዋጅ አንቀጽ 5 መሠረት የመስተዳድርምክር ቤት አባል የሆነ እያንዳንዱ የአስፈፃሚ አካል መሥሪያ ቤት በሥራው መስክ፡-

(ሀ) ሕግና ፖሊሲዎች ያመነጫል፣ ዕቅድና በጀት ያዘጋጃል፣ ሲፈቀድም በስራ ላይ ያውላል፤

(ለ) ጥናትና ምርምር ያካሂዳል፣ የአቅም ግንባታ ኘሮግራሞችን ተግባራዊ ያደርጋል፣ መረጃዎችን ያሰባስባል፣ ያደራጃል፣ እንደአስፈላጊነቱ ያሰራጫል፤

(ሐ) የፌዴራልና የክልሉ ሕጎች በስራ ላይ መዋላቸውን ያረጋግጣል፤

(መ) በሕግ መሰረት ውሎችና ስምምነቶች ያደርጋል፣ ሠራተኛ ይቀጥራል፣ ያስተዳድራል፣ያሰናብታል፤

(ሠ) የኤች አይ ቪ ኤድስ ተጠቂዎችና የአካል ጉዳተኞች እኩል ተጠቃሚ እና ሙሉ ተሳታፊየሚሆኑበትን ያመቻቻል፤

(ረ)በሚያዘጋጃቸው ፖሊሲዎች፣ ሕጎች፣ የልማት ፕሮግራሞችና ፕሮጀክቶች የሴቶችንና የወጣቶችን ጉዳይ፣ የሕጻናት ጥቅምና ደህንነትን ያስጠብቃል፣ የአካባቢ ጥበቃን፣ የአደጋ ስጋት ስራ አመራርን፣ የሠብዓዊ መብት የድርጊት መርሃ ግብር መካተታቸውን ያረጋግጣል፣ ተግባራዊ ያደርጋል፤

(ሰ) ክልላዊ የለውጥና የመልካም አስተዳደር ስራዎችን ይፈጽማል፣ ያስፈጽማል፣ ዉጤታማነታቸውን ያረጋግጣል፡፡

2. በየአስተዳደር እርከን የሚገኙትን የአስፈፃሚ አአካላት መሥሪያ ቤቶችን እና በማቋቋሚያ ሕጎቻቸው ተጠሪ የሆኑ የአስፈፃሚ አካላት መስሪያቤቶችን አፈጻጸም በበላይት ይመራል፣ ያስተባብራል፣ አደረጃጀታቸው፣ የሥራ ፕሮግራሞቻቸውን እና በጀታቸውን መርምሮ ለሚመለከተው የመንግስት አካል እንዲያቀርቡ ያደርጋል፤
3. ተጠሪው የሆኑ የክልሉ መንግስት የልማት ድርጅቶችን አግባብ ባለው ሕግ መሠረት ይከታተላል፣ ይደግፋል፣ የልማቱ አጋዥ ሆነው መስራታቸውን ያረጋግጣል፤
4. በዚህ አዋጅና በሌሎች ሕጎች የተሰጡትን ሥልጣንና ተግባራት በሥራ ላይ ያውላል፤
5. ስለሥራው አፈፃፀም በየወቅቱ ለርዕሰ-መስተዳድሩ እና ለመስተዳድር ምክር ቤት ሪፓርት ያቀርባል፡፡

አንቀጽ 12

የቢሮዎችና የባለስልጣን መስሪያ ቤቶች ተጠያቂነት

1. በዚህ አዋጅ የተዘረዘሩት የመስተዳድር ምክር ቤት(ካቢኔ) አባላት በክልል መስተዳድር ምክር ቤት(ካቢኔ) ለሚያሳልፉት ውሳኔ የጋራ ኃላፊነትና ተጠያቂነት አለባቸው፤
2. በዚህአንቀጽንዑስ አንቀጽ 1 የሠፈረው ድንጋጌእንደተጠበቀሆኖ እያንዳንዱ መስሪያ ቤትየተቋቋመበትን ዓላማ መሠረት በማድረግ በዚህ አዋጅ ተለይተውየተሰጡትን ተግባርና ኃላፊነትየመወጣት ግዴታ አለበት፡፡

ክፍል አምስት

የቢሮዎችና የባለስልጣን መስሪያ ቤቶች ተጠያቂነት

አንቀጽ 13

ፐብሊክ ሰርቪስና የሰዉ ሀብት ልማትቢሮ

ቢሮዉየሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. በፌዴራል የሚወጡ የአቅም ግንባታ ፕሮግራሞችና ፖሊሲዎች ከክልሉ ነባራዊ ሁኔታ ጋር ተገናዝበው ተግባራዊ የሚሆኑበትን ሁኔታ ያመቻቻል፣ፈጻሚ ባለቤት እንዲኖራቸው በማድረግ አቀናጅቶ በበላይነት ይመራል፣ ለተግባራዊነታቸው የሚያስፈልጉ የሕግ ማዕቀፎችን እንዲዘጋጁ ያደርጋል፤
2. በክልሉ የልማት መርሃ ግብር የሚካተቱ የአቅም ግንባታ ፕሮግራሞችን ይከታተላል፣ በበላይነት ያስፈጽማል፣ውጤታማነታቸውንና ውስንነታቸውን ይገመግማል፣የሚሻሻሉበትንም አማራጭ ያቀርባል፤
3. በክልሉ መንግስት የሚነደፉ የአጭር፣ የመካከለኛና የረጅም ጊዜ የልማት እቅዶችን መነሻ በማድረግ አጠቃላይ የክልሉ ኢኮኖሚያዊ፣ ማኅበራዊና ፖለቲካዊ እንቅስቃሴዎች የሚጠይቁትን የሰለጠነ የሰው ኃይል ፍላጎት፣ የአሠራር ሥርዓትና ሌሎች የአቅም ግንባታ

ፍላጐቶች ላይ ጥናት በማድረግ ሊወሰዱ የሚገባቸውን ፖሊሲ ነክና ስትራቴጂያዊ እርምጃዎችን የሚመለከት ሀሳብ ያመነጫል፤

4. በፌዴራል ደረጃ ተቀርጸው በሥራ ላይ የሚውሉ የተለያዩ የአጭርና የመካከለኛ ጊዜ የሥልጠና ፕሮግራሞች በክልሉ በተገቢው አኳኋን ጥቅም ላይ እንዲውሉ ያደርጋል፤
5. በክልሉ የተዋቀሩ አስፈጻሚ አካላት አንድ ወጥ የሆነ፣ ተደጋጋፊና የተቀናጀ የአሠራር ሥርዓት፣ የመረጃ አያያዝ፣ ልውውጥና አጠቃቀም፣ የቁጥጥርና ክትትል ሥርዓት እንዲኖር ጥናቶችን ያካሂዳል፣ በሥራ ላይ እንዲውል ያደርጋል፤
6. የአቅም ግንባታ ሥራን ለማፋጠን የሚያስችሉ ተቋማት ስለሚቋቋሙበት ሁኔታ ያጠናል፣ በአቅም ግንባታ ሥራ ላይ የተሰማሩ ተቋማትን ይገመግማል፣ውጤታማ ሊሆኑ የሚችሉበትን ስልት ይቀይሳል፣ እንደአስፈላጊነቱ ተጨማሪ ፕሮግራሞች እንዲነደፉ ያደርጋል፤
7. የግልና የሕዝብ ተቋማትን፣የማህበራትንና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችን የአቅም ግንባታ ፕሮግራሞች ያስተባብራል፤
8. ተጠሪነታቸዉ ለቢሮዉ የሆኑ መስሪያ ቤቶች የትኩረት አቅጣጫዎች፣ የተሻሻሉ የአሠራር ሥርዓቶች እንዲሁም ሕግ ሊወጣላቸው የሚገቡ ጉዳዮችን በመለየት አስፈላጊውን እገዛ ይሰጣል፣ ያስተባብራል፣ በበላይነት ይመራል፤
9. የመንግስት መስሪያ ቤቶችን የመፈጸምና የማስፈጸም አቅም የሚያድግበትን ምቹ ሁኔታ ይፈጥራል፣ ለዚህም ተገቢውን እገዛ እንዲያገኙ ያደርጋል፤
10. ሥራ ላይ የዋሉ የአቅም ግንባታ ፕሮግራሞችን ለመተግበር ከፌዴራል መንግስት እና መሰል ተቋማትና ከሌሎች ጋር ተቀናጅቶ ይሠራል፣በጋራ በመገናኘትም ፕሮግራሞቹ የበለጠ የሚዳብሩበትን፣ የሚሻሻሉበትንና በክልሉ የሚኖረውን ግንዛቤ የሚዳብርበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤
11. በክልሉ የሰለጠነ የሰው ኃይል ፍላጐት መሠረት የተለያዩ የአገር ውስጥ እና ውጭ አገር የትምህርትና ሥልጠና እድሎች በአግባቡ እንዲካሄዱ ያደርጋል፤
12. የክልሉን መንግስት መስሪያቤቶችበልማት ድርጅቶችና በግሉ ዘርፍ የሰዉ ሀብት ልማት በቀጣይነት የሚለማበትና ጥቅም ላይ የሚዉልበት ስልት ይቀይሳል፣ ተግባራይነቱን ይከታተላል፤
13. በክልሉ ለዲሞክራሲ ሥርዓትና ለመልካም አስተዳደር ግንባታ እገዛ የሚያደርጉ ፕሮግራሞችን ይቀርጻል፣ ለተግባራዊነታቸዉ ያስተባብራል፤
14. የክልሉ መንግስት ሠራተኞች አስተዳደርን በሚመለከት የወጡ ፖሊሲዎችና ሕጐች በስራ ላይ መዋላቸውን ይቆጣጠራል፤

15. የፌዴራል ፐብሊክ ሰርቪስና የሰዉ ሀብት ልማትሚኒስቴር በሚያወጣቸዉ የሥራ ምዘናና ደረጃ መሰረት በክልሉ የመንግስት መስሪያ ቤቶች ውስጥ በሚገኙ የሥራ መደቦች ላይ ምደባ ይሰጣል፤

16. ለመንግስት ሠራተኞች የተፈቀደውን የደመወዝ እስኬል፣የልዩ ልዩ አበሎች፣ ክፍያና ሌሎች የሥራ ሁኔታዎችን በሚመለከት በሥራ ላይ እንዲውሉ ያደርጋል፤

17. በክልሉ የመንግስት ሠራተኞች አቀጣጠር፣ አመዳደብ፣ ደረጃ ዕድገት፣ የደመወዝ ጭማሪ፣ ዝውውር እና የዲሲፕሊን ጉዳዮች በሕጉ መሠረት መፈጸማቸዉን ይከታተላል፣ ይቆጣጠራል፣ እንዲሁም ያረጋግጣል፤

18. የክልል መስተዳድሩን የመንግስት ሠራተኞች ዝርዝር ሁኔታ መዝግቦ ይይዛል፣ስታትስቲካዊ መረጃዎች ያጠናቅራል፣ ለፌዴራል ፐብሊክ ሰርቪስና የሰዉ ሀብት ልማት ሚኒስቴር ያስተላልፋል፤

19. የክልሉ መንግስት ሠራተኞች ከጡረታ ዕድሜ ክልል በላይ አገልግሎታቸው እንዲራዘም ለሚቀርቡ ጥያቄዎች የመጨረሻ ውሳኔ ይሰጣል፤

20. የክልሉ መንግስት ሠራተኞች ከሥራ ለማሰናበት በሚቀርቡ ጥያቄዎች ላይ የመጨረሻ ውሳኔ ይሰጣል፤

21. ከክልሉ መንግስት ሠራተኞች ሕጉ በሚፈቅደው መሠረት በሚቀርቡ የይግባኝ አቤቱታዎች ላይ የመጨረሻ ውሳኔ ይሰጣል፤ያልተፈጸሙ የሲቪል ሰርቫንት የይግባኝ ቅሬታዎችን ለመደበኛ ፍርድቤቶችያስተላልፋል፤

22. ለክልሉ መንግስት ሠራተኞች የሥራ ውጤቶች መመዘኛመመሪያ ያወጣል፤ ሥራ ላይ መዋሉን ይቆጣጠራል፤

23. በክልሉ መንግስት መስሪያ ቤቶች የሚደረጉ የጊዜያዊ ሠራተኞች ቅጥርን በሚመለከት መመሪያ ያወጣል፤ አፈጻጸሙን ይቆጣጠራል፤

24. የክልሉ መንግስት ሠራተኞች የፌዴራል ሕጐችን በመተርጐም ረገድ ያጋጠሙ ችግሮችን ለፌዴራል ፐብሊክ ሰርቪስና የሰዉ ሀብት ልማት ሚኒስቴር ያስተላልፋል፣ በትክክለኛ ትርጓሜያቸዉ መሠረት መተግበራቸዉን ይከታተላል፣ ያረጋግጣል፤

25. ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር የክልል መንግስቱን አስፈጻሚ አካላት አደረጃጀትና የሰው ኃይል አጠቃቀም በመገምገም የማሻሻያ ሀሳብ ያቀርባል፣ሲፈቀድም ሥራና ሠራተኛ መገናኘቱን ያረጋግጣል፤

26. በመንግስት አስፈጻሚ አካላት የሲቪል ሰርቪስ ማሻሻያ ኘሮግራሞች፣ ልዩ ልዩ ጥናቶች፣ የማስፈጸሚያ ሕጐች፣ በተቀናጀ መንገድ የሚተገበሩበትን ስልት ይዘረጋል፣ አፈጻጸሙን ይከታተላል፤

27. የክልሉ መሥሪያ ቤቶች በስትራቴጂያዊ አመራር ዘይቤ የሚመሩበትንና የተቀናጀ የማሻሻያ ፕሮግራም አፈጻጸም ስልት የሚዳብርበትን ሥርዓት በመቀየስ ተግባራዊ መደረጋቸውን ይከታተላል፤

28. ልማታዊ መልካም አስተዳደርለማረጋገጥ መንግስት፣ህዝብንና ልማታዊ ባለሀብቱን አቀናጅቶ በሰራዊት አግባብ ያስተባብራል፤

29. የለዉጥ ፕሮግራሞች፣ ጥናቶችና ውጤቶችን አፈጻጸም በወቅቱ ይከታተላል፣ ይገመግማል፣ ሪፖርት አዘጋጅቶ ለሚመለከታቸው ሁሉ ያቀርባል፣ እንዲሁም በክልሉ አስፈላጊ የሆኑ አዳዲስ የማሻሻያ ጥናቶችን በመለየት የጥናት አፈጻጸም ቅደም ተከተል ያወጣል፣ መረጃዉንም በሥርዓት አደራጅቶ ይይዛል፤

30. በአቅም ግንባታ ፕሮግራሞች ረገድ የአገር ውስጥና የውጭ ተሞክሮዎችን በማጥናት ጠቃሚ ልምዶች ከክልሉ ሁኔታ ጋር ተገናዝበው እንዲተገበሩ ያደርጋል፤

31. የክልሉ የካይዘን ፍልስፍና አስተሳሰብ ያሰርጻል፣ውጤታማ እንዲሆንም ተቋማዊ ድጋፍ ይሰጣል፤ክትትልያደርጋል፤

32. ዓላማዉን ለማስፈጸም የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናዉናል፡፡

አንቀጽ 14

የግብርናና እንስሳት ሀብት ልማት ቢሮ

ቢሮዉ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. የአገሪቱን የገጠር ልማት ፖሊሲዎች ስትራቴጂዎችና ስልቶች በክልሉ ውስጥ ያስፈጽማል፣ ይህንኑ መሠረት አድርጐ ከክልሉ ተጨባጭ ሁኔታዎች ጋር የተገናዘቡ የፖሊሲ ሃሳቦችን ያመነጫል ሲፈቀድቅም በሥራ ላይ እንዲውል ያደርጋል፤
2. ከአስገዳጅ ወይም ሕግ ከወጣላቸዉ የግብርና ምርቶች የግብይት ሥርዓት ዉጭ ለሆኑት ግብይቶች የህግ ማዕቀፎችን ያዘጋጃል፣ ሲጸድቅም ተግባራዊ ያደርጋል፤
3. የግብርና ምርትና ምርታማነትን ለማሳደግ ከምርምርና ከማሠልጠኛ ማዕከላት ጋር ተቀናጅቶና ተሳስሮ ይሰራል፤ ድጋፍም ይሰጣል፤
4. የግብርና ኢንቨስትመንት እንዲስፋፋ ያበረታታል፣ በግብርና ኢንቨስትመንት ዘርፍ ለተሠማሩ ባለሀብቶች ሙያዊ እገዛና ክትትል ያደርጋል፤
5. ተዛማች የሰብልና የእንስሳት በሽታ እንዲሁም ነባር የፀረ-ሰብል ተባይ ወረርሽኝ ሲነሳ አስቸኳይ የመከላከል ዕቅድ በማውጣት በክልሉ የሚገኙ መንግስታዊና መንግስታዊ ያልሆኑ

ተቋሞችን እንዲሁም የኅብረተሰቡን አቅም በማስተባበር በባህላዊና ዘመናዊ መንገድ አደጋውን ይከላከላል፤

6. አዳዲስ ቴክኖሎጂዎችና አሰራሮችን ለተጠቃሚዉ ህዝብ ለማስረጽ የኤክስቴንሽን አገልግሎት በሁሉም የክልሉ አካባቢዎች እንዲሰጥ ያደርጋል፣ ምርታማነት እንዲያድግ ምቹ ሁኔታን ይፈጥራል፤
7. አግባብ ካላቸዉ አካላት ጋር በመተባባር ለግብርናና ገጠር ልማት መፋጠን አስፈላጊ የሆኑ የእርሻ መሣርያዎች፣ ፀረ-ተባይ ኬሚካሎች፣የእንስሳት መድኃኒት፣ የብድር አገልግሎት እና ሌሎች የግብርና ምርት ማሳደጊያ ግብዓቶችአገልግሎት እንዲዳረስ ጥረት ያደርጋል፤
8. ጉዳዩ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር የተፈጥሮ ሀብት መመናመን በአካባቢ ላይ የሚያስከትለውን ጉዳት ለመቆጣጠር የአፈርና የውሃ ጥበቃ ሥራ ስልትን እየቀየሰ ተግባራዊ እንዲሆን ያደርጋል፤
9. ቢሮው በሥሩ ለሚገኙ የግብርና ቴክኒክና ሙያ ማሰልጠኛ ማዕከላት፣ ዕፅዋት ክሊኒክ፣ የመካናይዜሽንና የገጠር ቴክኖሎጂ ኤጀንሲን፣ አፈር ምርምርና እንስሳት ላብራቶሪዎችንና ማዕከላትን ለግብርናው ዘርፍ አገልግሎት ያደራጃል፣ ያስተባብራል፣ ይቆጣጠራል፤
10. የክልሉ የተፈጥሮ ሃብት በአግባቡ እንዲጠበቅ የተዘረጋ የአሰራር ሥርዓት ተግባራዊ እንዲሆን ስልት ቀይሶ ይሰራል፤
11. የነባር ብሔረሰብ ግብርና ዘይቤ በማጥናት የተፈጥሮ ሀብቱን አጠባበቅና ምርታማነትን ባገናዘበ መልኩ የግብርና ዘዴ ስልት በመቀየስ ብሔረሰቦች ከዘመናዊው የግብርና ቴክኖሎጂ ጋር እንዲተዋወቁ የልማት ተጠቃሚ እንዲሆኑ ያደርጋል፤
12. አነስተኛ የመስኖ ልማቶች እንዲስፋፉ ያደርጋል፤
13. በቢሮዉ ሥር ላሉ አስፈፃሚ አካላትና የልማት ተቋማትን በበላይነት ይመራል፣ያስተባብራል፣ በተዋረድ ለዞንና ለወረዳ ግብርና መስሪያ ቤቶች ሙያዊ ድጋፍና እገዛ ይሰጣል፤
14. አደገኛና መጤ አረሞች፣ በሽታዎችና ተባዮች ወደ ክልሉ እንዳይገቡ ተገቢዉን የመከላከያ ስልት ይነድፋል፣ተግባራዊ ያደርጋል፤በክልሉ ዉስጥ የሚገኙትንም እንዲወገዱ ጥረት ያደርጋል፣ከሚመለከታቸዉ ጋር በቅንጅት ይሰራል፣ያስተባብራል፤
15. የክልሉን የብዘሃ ህይወት ልማት ተግባራዊ እንዲሆን ከሚመለከተው ጋር የአሰራር ሥርዓትን ይዘረጋል፣ እንዲተገበር ያደርጋል፣ ይከታተላል፤
16. በክልሉ የእንስሳት ሀብት ልማት እንዲስፋፋ ከሚመለከተዉ አካል ጋር የአሰራር ሥርአትን ይዘረጋል፣እንዲተገበር ያደርጋል፣ይከታተላል፤
17. የክልሉ አርሶ አደሮችን የምግብ ዋስትና የሚረጋገጥበትን መንገድ በመደገፍ ተግባራዊ ያደርጋል፤
18. የአርሶ አደሩ ምርቶችን ሳይባክኑ ገበያ የሚገኝበትን ሁኔታ ያመቻቻል፣የገበያ ትስስር ሊፈጥር የሚችሉበትን ስልት ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመንደፍ ተግባራዊ እንዲሆኑ ያደርጋል፤
19. ለአርሶ-አደሩና ለግል ባለሀብቱ የሚሰጥ የዘርፉ የኤክስቴንሽን አገልግሎት ቀልጣፋና ጥራት ያለው፣ ተደራሽና ውጤታማ እንዲሆን ሥርዓት ይዘረጋል፣ ተግባራዊ ያደርጋል ፤
20. በምርታማነታቸውና በሽታን በመቋቋም የታወቁ የሀገረሰብና የውጭ ዝርያ ያላቸው እንስሳትን ይለያል፣ ራንች በማቋቋም የዝርያ ማሻሻያ ሥራ ይሠራል፣ ያስፋፋል ፤

21. የእንስሳትና እንስሳት ተዋጽኦ ምርቶች ምርታማነትና ጥራት ደረጃ እንዲሻሻል ይሠራል፣ ቅድመና ድህረ- ምርት ቴክኖሎጂዎችን ያስተዋውቃል፣ ያስፋፋል ፤
22. የእንስሳትና ዓሳ ምርትና ምርታማነት ማሳደጊያና ማሻሻያ ግብዓቶች አቅርቦትን ያመቻቻል፣ እንዲመረቱ ያደርጋል፣ በዘርፉ የሚሠማሩ አካላት አቅም ይገነባል፣ የብቃት ማረጋገጫ ይሰጣል፣ ይሠርዛል ፤
23. የእንስሳት ክትባትና መድኃኒት አቅርቦት፣ የህክምና መስጫ መሳሪያዎች አያያዝ ዝውውር ሥርዓት ይዘረጋል፣ የብቃት ማረጋገጫ ይሰጣል፣ይቆጣጠራል፣ በህግ መሠረትም እርምጃ ይወስዳል ፤
24. የእንስሳት ኳራንቲን አገልግሎት ይሰጣል፣ ከአጎራባች ክልሎችና ከፌደራል መንግሥት አካላት ጋር በቅንጅትና ትብብር ይሰራል፤
25. በእንስሳትና ዓሳ ሀብት ኢንቨስትመንት ለሚሰማሩ ባለሀብቶችና አርሶ አደሮች የቴክኖሎጂ አቅርቦትና የኤክስቴንሽን አገልግሎት ድጋፍ ይሰጣል፣ የግብይት ትሥሥር ሥርዓት ይዘረጋል፣ ጥራቱንና ደረጃውን የጠበቀ የእንስሳት ምርት እንዲያመርቱ ይደግፋል፣ ይከታተላል ይቆጣጠራል፣የሙያ ብቃት ማረጋገጫ ይሰጣል፤
26. መከላከልን መሰረት ያደረገ የእንስሳት ጤና አገልግሎት ይሰጣል፣ የእንስሳት በሽታዎች ምርመራ፣ አሰሳ፣ ጥናትና ቁጥጥር ሥራዎችን ያካሂዳል፣ አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ የእንስሳት እንቅስቃሴን ይገድባል፣ ክልል አቀፍ የእንስሳ የበሽታ ቁጥጥር ስትራቴጂ ይነድፋል፣ዝርዝር የአፈጻጸም መመሪያ ያዘጋጃል ፤
27. ለተጠቃሚው ህብረተሰብ ከበሽታ ነፃ የሆነና ጥራቱ የተጠበቀ ስጋ እንዲቀርብ በቄራዎች የስጋ ምርመራ እንዲካሄድ ድጋፍና ክትትል ያደርጋል፣ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር ደረጃቸውን የጠበቁ ቄራዎች በየከተሞች እንዲገነቡ ያደርጋል፤
28. የእንስሳትን ምርትና ምርታማነት የሚያሳድጉ የጥናትና ምርምር ተቋማትን ያቋቁማል፣ ያደራጃል፣ይመራል።
29. የግብርና ልማትን ለማስፋፋት የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል፤
30. ዓላማውን ለማስፈጸም የሚችሉ ሌሎች ተዛማጅ ተግባራትን ያከናውናል።

<u>አንቀጽ 15</u>

<u>የንግድና ኢንዱስትሪ ቢሮ</u>

ቢሮው የሚከተሉት ሥልጣንናተግባራት ይኖሩታል፡-

1. ንግድ፣ ኢንዱስትሪና ኢንቨስትመንት እንዲስፋፋ የተመቻቹ ሁኔታዎች እንዲፈጠሩ ያደርጋል፤

2. በክልሉ ውስጥ ንግድን ለማስፋፋትና ለማጠናከር ቀልጣፋ የግብይት ሥርዓትና ተገቢ የንግድ አሠራር እንዲሰፍን ያደርጋል፤
3. አግባብ ባለው ሕግ መሠረት የንግድ ምዝገባና ፈቃድ አገልግሎት ይሰጣል፣ ይቆጣጠራል፣ ይሰርዛል፣ የንግድ መዝገብ ያደራጃል፤
4. ተገቢ ያልሆነ የንግድ አሰራርን ለመከላከል የሚያስችል የተሟላ ሥርዓት ይዘረጋል፣ የንግድ ሕጎች መከበራቸውን ያረጋግጣል፣አፈፃፀማቸውን ይከታተላል፤
5. በሕግ መሰረት ለሸማቾች ጥበቃ ያደርጋል፣ የንግድ እቃዎችንና አገልግሎቶችን ሥርጭት ይቆጣጠራል፤
6. አግባብ ባለው አካል የዋጋ ቁጥጥር የተደረገባቸውን መሠረታዊ የንግድ ዕቃዎችና አገልግሎቶች መተግበራቸውን ይቆጣጠራል፤
7. አስገዳጅ የኢትዮጵያ ደረጃ ያላቸው የንግድ ዕቃዎችና አገልግሎቶች የደረጃውን መስፈርት ማሟላታቸውን ይቆጣጠራል፤ከተዘጋጀላቸው ደረጃ በታች ሆነው በተገኙት ላይ እርምጃ ይወስዳል፤
8. የአገሪቱን ሕጋዊ ሥነ-ልክ ሥርዓት በአግባቡ መተግበሩን ይቆጣጠራል፤
9. የንግድና የዘርፍ የሙያ ማኅበራት እንዲቋቋሙ ያበረታታል፣ የተቋቋሙትንም እንዲጠናከሩ ያደርጋል፤
10. የግብይት ሥርዓትን በበላይነት ይመራል፣ የገበያ መሠረተ ልማት ያስፋፋል፣ የምርት ጥራት ቁጥጥር ያደርጋል፣ የብቃት ማረጋገጫ ይሠጣል፣ይከታተላል፣ በሕግ አግባብ እርምጃ ይወስዳል፤
11. በክልሉ የንግድ ትሪኢትና ባዛር ወይም ኤግዚብሽን ለማካሄድ ፈቃድ እና ድጋፍ ይሰጣል፤
12. በክልሉ የጠረፍ ንግድ ዙሪያ ተገቢዉን ፈቃድ ይሠጣል፣ያድሳል ይሰርዛል፤ተገቢዉን ቁጥጥርና ክትትል ያደርጋል፤
13. ለኢንቨስተሮችና በአምራች ኢንዱስትሪ ዘርፍ ለሚሰማሩ ባለሀብቶች ምቹ ሁኔታዎችን ይፈጥራል፣ ድጋፍ ይሰጣል፣ ሁሉንም አገልግሎቶች በአንድ ማዕከል የሚያገኙበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤
14. ከባለድርሻ አካላት ጋር በመተባበር የኢንዱስትሪ መንደሮች የሚለሙበትን ሁኔታ ያመቻቻል፣ መሰረተ ልማት እንዲሟላላቸው ያደርጋል፤
15. በክልሉ የማኑፋክቸሪንግ ኢንዱስትሪ ልማት እንዲፋጠንና እንዲስፋፋ ስትራቴጂ ይቀይሳል፣ ይመራል፣ ለኢንዱስትሪ ልማት ምቹ ሁኔታ ይፈጥራል፤
16. ዓላማውን ለማስፈጸም የሚችሉ ሌሎች ተዛማጅ ተግባራትን ያከናውናል።

አንቀጽ 16

የመንገድና ትራንስፖርት ቢሮ

ቢሮው የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. የገጠር መንገዶችን የሚመለከቱ አገር አቀፍ ፖሊሲዎችንና ህጎችን በክልሉ ውስጥ ይፈጽማል፣ ያስፈጽማል፤
2. በክልሉ ውስጥ የገጠር መንገዶች የአዋጭነት ጥናቶችን ያካሂዳል፣ እንዲካሄዱ ያደርጋል፣ ኢኮኖሚያዊ አዋጭነታቸውን ግምት ውስጥ በማስገባት የገጠር መንገዶችን በተቀናጀ ሁኔታ ያለማል፣ ያሻሽላል፣ እንዲሁም የግንባታም ሆነ የጥገና ስራዎቻቸው ወጪ ቆጣቢና የጥራት ደረጃቸውን የጠበቁ መሆናቸውን ይከታተላል፣ የመንገድና የድልድይ ስራዎች በተገባላቸው ውል መሠረት የተከናወኑ መሆናቸውን ለማረጋገጥ የሚያስችል ቁጥጥር ያካሂዳል፤
3. በክልሉ ውስጥ የመንገድ አውታር የሚያድግባቸውንና የሚሻሻልባቸውን የአጭር፣ የመካከለኛና የረዥም ጊዜ ዕቅዶችና ፕሮግራሞች እያዘጋጀ ለክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ያቀርባል፣ ሲፀድቁለትም ተግባራዊ እንዲሆኑ ያደርጋል፤
4. በክልሉ ውስጥ የሚካሄደው የገጠር መንገዶች ግንባታ ወጥነትና ፍትሐዊ ስርጭት እንዲኖረዉ ያደርጋል፤
5. የኢትዩጲያ መንገዶች ባለስልጣን የሚያወጣቸውን አገር አቀፍ የዲዛይን ደረጃዎች በመከተል ለክልሉ ገጠር መንገዶች የሚያስፈልጉትን ዲዛይኖች በራሱ ወይም በሌሎች ብቁ አማካሪዎች አማካኝነት ያዘጋጃል ወይም እንዲዘጋጁ ያደርጋል፤
6. የግንባታና የአማካሪነት አገልግሎት ውሎችን በራሱ ሀይል ወይም በሌሎች አማካሪዎች አማካኝነት ያዘጋጃል ወይም እንዲዘጋጁ ያደርጋል፣ ውሎችን ይሰጣል፤
7. ከኢትዩጲያ መንገዶች ባለስልጣን ጋር በመመካከር የክልሉን ገጠር መንገዶች በሚመለከት የትራፊክ መቆጣጠሪያ ምልክቶችን ወይም መሣሪያዎችን ዲዛይን ያዘጋጃል፣ በአስፈላጊው የገጠር መንገድ ላይ ያኖራል ወይም እንዲተከሉ ያደርጋል፤
8. ለጋራ አገልግሎት እንዲውል በየትኛውም አካል ኃላፊነት የሚገነባውና የሚጠገነው ማናቸውም መንገድ ደረጃውን ጠብቆ ሲያገኘው መንገዱን ተረክቦ ያስተዳድራል፤
9. በህብረተሰቡ አማካኝነት የሚገነቡ የማህበረሰብ መንገዶችን በሚመለከት ሥራዎችን ያስተባብራል፣ ተፈላጊውን የቴክኒክ ድጋፍና የስልጠና አገልግሎት ይሠጣል፤

10. የገጠርም ሆነ የማህበረተሰብ መንገዶች አስተማማኝ የመንገድ ጥገና ዕቅድ ተዘጋጅቶላቸው ወይም ብቁ የጥገና ሀይል ኖሯቸው እንዲገነቡ የሚያስችላቸውን መመሪያ ያዘጋጃል፣ በተግባር ላይ እንዲውል ያደርጋል፤

11. የገጠር መንገዶችን ከጉዳትና አግባብ ካልሆነ የመንገድ አጠቃቀም የተነሣ የሚከሰቱ እንቅፋቶችን ያስወግዳል፣ እንዲወገዱ ያደርጋል፤

12. በእያንዳንዱ የመንገድ ግንባታና የጥገና ሥራዎች ላይ ቢያንስ በዓመት አንድ ጊዜ የቴክኒክ ምርመራ ያከናውናል፤

13. በክልሉ መደበኛና መደበኛ ያልሆኑ የትራንስፖርት አገልግሎቶች እንዲስፋፉ ያደርጋል፤

14. የትራንስፖርት አገልግሎቶች አቅርቦት በተቀናጀ መንገድ እንዲፈፀምና የክልሉን የልማት ስትራቴጂዎች በተሟላ ሁኔታ እንዲያገለግል መደረጉን ያረጋግጣል፤

15. የትራንስፖርት አገልግሎቶች አስተማማኝና ደህንነታቸው የተጠበቀ መሆኑን ለማረጋገጥ የሚያስችል የቁጥጥር ሥርዓት እንዲዘረጋና ሥራ ላይ እንዲውል ያደርጋል፤

16. የአገሪቱን የትራንስፖርት ፖሊሲዎች መሰረት በማድረግ በክልሉ በሚገኙ ውሃ አካላት ላይ የትራንስፖርት አገልግሎት እንዲስፋፋ ያበረታታል፣ ፈቃድ ይሰጣል፣ያድሳል፣ ይሰርዛል፤

17. በክልሉ የትራንስፖርት መሰረተ-ልማት አገልግሎት እንዲስፋፋ፣ እንዲሻሻልና እንዲጠገን ያደርጋል፤

18. በከተማ እና በገጠር የታክሲ አገልግሎት ላይ ለሚሰማሩ ድርጅቶችና ግለሰቦች የአሰራር መመሪያ ያወጣል፤አፈጻጸሙን ይከታተላል፤

19. በክልሉ ዉስጥ ለሚቋቋሙ የተሽከርካሪ ጥገና ጋራዦች፣የአሽከርካሪ ማሰልጠኛ ተቋማትና ለተሽከርካሪ አመታዊ የቴክኒክ ምርመራ ተቋማት የሚመሩበት የአፈጻጸም መመሪያ ያወጣል፤ ይከታተላል አፈጻጸሙን ይቆጣጠራል፤

20. ለሚሰጡ የትራንስፖርት አገልግሎት የሚያስከፍሉትን ታሪፍ በጥናት ላይ ተመስርቶ ያወጣል፤ተግባራዊነቱን ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤

21. የሕዝብና የጭነት ማመላለሻ መናኸሪያዎች እንዲቋቋሙ ያደርጋል፣የአሰራር ስርዓቱን ይዘረጋል፤

22. የመንገድ ትራንስፖርት ሕጎች መከበራቸውን ይከታተላል፣እርምጃ ይወስዳል፤

23. በክልሉ የመንገድ ደህንነት ካውንስል እንዲቋቋም ስልት ይቀይሳል፤

24. የተፈጥሮና ሰው ሰራሽ አደጋ ሲከሰት ወይም በሌሎች አስፈላጊ ምክንያቶች የንግድ ማመላለሻ ተሽከርካሪዎችን በአስፈላጊው ቦታና መስመር ደልድሎ ያሰማራል፣ ይከታተላል፤

25. ከሌሎች ባለድርሻ አካላት ጋር የመንገድ ትራፊክ አደጋ ለመከላከል በቅንጅት ይሠራል፤

26.ዓላማውን ለማስፈጸም የሚችሉ ሌሎች ተዛማጅ ተግባራትን ያከናውናል፡፡

አንቀጽ 17

የከተማ ልማትና ኮንስትራክሽን ቢሮ

ቢሮው የሚከተሉት ሥልጣንናተግባራት ይኖሩታል፦

1. የከተማና የገጠር ትስስር እና የከተሞች የእርስ በርስ ትስስር እንዲጠናከር ስትራቴጂ ይቀይሳል ተግባራዊ ያደርጋል፤
2. አግባብ ባለው ሕግ የክልሉን የከተማ መሬት አስተዳደር ሥርዓትን ያስፈጽማል፣ ይከታተላል፣ ይቆጣጠራል፣የከተማ መሬት አቅርቦትና አስተዳደር ሥርዓት ይዘረጋል፤
3. የከተማ ምግብ ዋስትና እና ስራ ፈጠራ ፕሮግራምን በባለቤትነት ያስተባብራል፣ ከሚመለከታቸውም አካላት ጋር በመቀናጀት ይደግፋል፣አፈጻጸሙንም ይከታተላል፣ ዘላቂነት ካለው የልማት ተግባር ጋርም ያስተሳስራል፤
4. የከተሞችን የደረጃ መመዘኛና ደረጃ ይወስናል፣ ዕውቅና እንዲያገኙ ያደርጋል፤
5. ከተሞች የአካባቢያቸው የልማት ማዕከል እንዲሆኑ የተቀናጀ ድጋፍ ይሰጣል፤
6. የከተሞች ልማት ከገጠር ልማት እና ከድህነት ቅነሳ ጋር በተቀናጀ መንገድ የሚከናወንበትን ሁኔታ በሚመለከት ጥናት ያደርጋል፣ ተግባራዊ እንዲሆን ያግዛል፣ አፈጻፀሙን ይከታተላል፤
7. በከተሞች ዘመናዊ መሰረተ-ልማት እንዲስፋፋ ጥረት ያደርጋል፣ ለተለያዩ አገልግሎቶች የሚውል የለማ መሬት ያዘጋጃል፤
8. የክልሉንከተሞች ፕላን ያዘጋጃል፣ አተገባበራቸውን ይከታተላል፣ድጋፍ ይሰጣል፤
9. በከተማ ፕላን ዝግጅት ለሚሰማሩ አማካሪዎች የብቃት ማረጋገጫ ይሰጣል ደረጃቸውን ይወስናል፣ ፈቃድ ይሰጣል፣ ይሰርዛል፤
10. ከተሞች የሚያመነጯቸውን ደረቅና ፈሳሽ ቆሻሻዎች የሚወገድበትንና ውበት ያላቸው የመናፈሻ አገልግሎቶች የሚመሰረቱበትን የአሰራርሥርዓት ይዘረጋል፣ ድጋፍ ያደርጋል፤
11. በከተሞች ለሕዝብ ልማት ሲባል ለመንግስታዊ ፕሮጀክቶችና ለሌሎች አገልግሎቶች ለሚዛወሩ ይዞታዎችና ከይዞታቸው ለሚፈናቀሉ ሰዎች ካሳ የሚከፈልበት ሥርዓት እንዲዘረጋ ያደርጋል አፈፃፀሙን ይከታተላል፤
12. ለተለያዩ አገልግሎቶች የሚውል የለማ መሬት ያዘጋጃል፣ ለተገልጋይ ያቀርባል፣ የአቅርቦቱን ፍትሐዊነት ያረጋግጣል፤ የተላለፈ መሬት ሕጋዊነቱን ተከትሎ ለልማት መዋሉን ይከታተላል፣ ሕገ-ወ ጥግንባታዎችን ይቆጣጠራል፣ሕጋዊ ሥርዓትን ያስይዛል፤

13. የመሬትና የንብረት ዋስትና ካሳ ሥርዓት ይዘረጋል፤
14. በቴክኖሎጂ የተደገፈና ወጥ የሆነ የከተማ መሬት ይዞታ ምዝገባና የአድራሻ መረጃ ሥርዓት በክልሉ ይዘረጋል፤
15. በከተሞች የልማትና መልካም አስተዳደር ሥራዎች ላይ ነዋሪው ህዝብ በተደራጀ አግባብ እንዲሳተፍ ለማስቻል የአሠራር ሥርዓት ይዘረጋል፣ የማስፈጸም አቅም ይገነባል፤ ያስተባብራል፣ አፈጻጸሙን ይከታተላል፤
16. በክልሉ የሚካሄደውን የቤቶች ልማት ፕሮግራሞችን ይመራል፣ የቴክኒክ ድጋፍ ይሰጣል፣ ይቆጣጠራል የከተማ ነዋሪ ሕዝብ ከአቅሙ ጋር የተመጣጠነ የመኖሪያ ቤት እንዲሰራ ስልት ይቀይሳል፣ ተግባራዊነቱን ይከታተላል፤
17. የፌዴራልና የክልሉ መንግስት የግንባታ ኮዶች፣ ስታንደርዶችና ሕጐች መከበራቸውን ያረጋግጣል፣ የዲዛይንና የግንባታ ሥራዎችን ደረጃ ይወስናል፤
18. በግንባታ ዘርፍ ለሚሰማሩ የምህንድስና ባለሙያዎች፣ አማካሪዎችና ሥራ ተቋራጮች ይመዘግባል፣ የሙያ ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ይሰጣል፣ ያድሳል፣ ይሰርዛል፤
19. በክልሉ መንግስት ለሚገነቡ ሕንፃዎች የዲዛይንና የግንባታ ውሎች ስለሚይዟቸው የውልቃሎችና የቴክኒክ መመሪያ ያዘጋጃል፣ በተገባው ውል መሠረት የጥራት ደረጃቸው፣ የጊዜና የዋጋ ገደቦች ተጠብቀው መሰራታቸውን ይቆጣጠራል፣ አስፈላጊውን ድጋፍ ይሰጣል፣ እርምጃ ይወስዳል፤
20. በክልሉ መንግሥት ለሚካሄዱ ግንባታዎች ዲዛይን ያዘጋጃል፣ የዋጋ ጥናት ያካሂዳል፣ የምህንድስና ግምት ያዘጋጃል፣ተግባራዊ መሆኑን ያረጋግጣል፣ በውለታው መሠረት መፈጸሙን ይከታተላል፣ የጥራት ቁጥጥር ያደርጋል፤
21. የኮንስትራክሽን ግብዓት በላቦራቶሪ እየተፈተሸ ለግንባታ አገልግሎት መዋሉን ያረጋግጣል፣
22. የክልሉን የኮንትራክሽንና የዲዛይን ሥራዎች ፍላጎት ያጠናል፣ተግባራዊ እንዲሆን ያደርጋል፤
23. አግባብ ላለው አካል በሕግ የተሰጠው ሥልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ የኮንስትራክሽን ሥራ ደረጃዎች ያወጣል፣ መከበራቸውንም ይከታተላል፤
24. የኮንስትራክሽን ዘርፍን እንቅስቃሴ ይመራል፣ አፈጻጸሙንም ይከታተላል፤
25. በአማካሪዎች ወይም በሌላ አካላት ለሚሰሩ ዲዛይኖች የማወዳደሪያ ዝክረተግባር ያዘጋጃል፤ የአማካሪ ደረጃይ ወሰናል፣ የአማካሪዎችን ወርሃዊ የግንባታ ሂደት ሪፖርት ይገመግማል፣ የአገልግሎት ክፍያቸውን ያፀድቃል፤
26. በአማካሪዎች ወይም በሌላ አካል የተሰሩ ዲዛይኖችን ይመረምራል፣ ያፀድቃል፣ የግንባታ ክትትልና ቁጥጥር ሥራዎችን ያካሂዳል፣ ክፍያዎችን ያፀድቃል፤

27. የኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪ ልማትና የቁጥጥር ሥራዎችን ያከናውናል፤
28. የዘርፉን የሰው ሀብት ልማትና ደረጃዎች ዝግጅት ሥራዎችን ተግባራዊ ያደርጋል፣ የሚመለከታቸውን አካላትም ያስተባብራል፤
29. በመንግስትም ሆነ በግል ተቋማት በህንፃ አዋጁ በተካተቱ እና ወደፊትም በሚካተቱ ከተሞች ለሚገነቡ ህንፃዎችዲዛይን ይገመግማል፣ የግንባታ ፈቃድ እና የመጠቀሚያ ፈቃድ ይሰጣል፤
30. የህንፃ ሹም ጽህፈት ቤቶችን ያደራጃል፣ ይመራል፣ ይቆጣጠራል፣ የግንባታ ግብአት ጥናትና ምርምር ያካሂዳል፤ ከፍተኛ የትምህርት ተቋማትን በጥናትና ምርምር ሥራው እንዲሳተፉ ያስተባብራል፤
31. በክልሉ የዲዛይንና የኮንስትራሽን ዘርፍ ለተሰማሩ አማካሪዎች፣ ኮንትራክተሮች እና ባለሙያዎች የአቅምግንባታ ሥራዎችን ያከናውናል፤
32. በግንባታሥራ ሰፊ የሥራ ዕድል እንዲፈጠር ግንባታዎች ጉልበት ተኮር እንዲሆኑ ያበረታታል፤
33. ዓላማውን ለማስፈፀም የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል፡፡

አንቀጽ 18

የአስተዳደርና ጸጥታ ጉዳዮች ማስተባበሪያ ቢሮ

ቢሮ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. በክልሉ ውስጥ ሕግና ሥርዓት መከበሩንና የኅብረተሰቡ ደህንነት መጠበቁን ይከታተላል፣ ያረጋግጣል፤
2. በክልሉ ውስጥ የሚገኙ የሕግ አስከባሪ አካላት ዲሞክራሲያዊ አመለካከታቸው እንዲዳብርና በሕገ-መንግስትና በሰብአዊ መብቶች ረገድ ግንዛቤያቸውን ለማሳደግ ይሠራል፤
3. በዞን፣በልዩ ወረዳዎች ወይም በወረዳዎች መካከል የሚነሱ አለመግባባቶች በሠላማዊ መንገድ የሚፈቱበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤
4. ከአጐራባች ክልሎች ጋር በሚያዋስኑ አካባቢዎች የሚነሱ አለመግባባቶች በሠላማዊ መንገድ የሚፈቱበትን ምቹ ሁኔታ ይፈጥራል፤
5. በአስተዳደር፣ በሕዝብ ደህንነትና በፀጥታ ሥራ ጉዳዮች አግባብነት ካላቸው የፌዴራል መንግስትና ሌሎች ክልሎችአካላት ጋር ግንኙነቶችን ያደርጋል፤
6. ሰላማዊ ሰልፍ ለማድረግ ጥያቄ ሲቀርብ በሕግ አግባብ መሆኑን ያረጋግጣል፣ ይፈቅዳል፣ እንዲሁም ከተፈቀደለት ዓላማ ውጪ እንዳይሆን እና በሰላማዊ መንገድ መፈጸሙን ይከታተላል፣ ያረጋግጣል፤

7. የሚሊሺያን የሰው ኃይል ይመለምላል፣ ያሰለጥናል፣ ያደራጃል፣ ያስታጥቃል፣ ያሰማራል ያሰናብታል፤
8. የሚሊሺያ አባላትን ብቃት ለማሳደግ የሚያስችል የአቅም ግንባታን ሥራ ከሚመለከተው አካል ጋር ያስተባብራል፤
9. ወንጀል እንዳይፈፀም ይከታተላል፣ ይከላከላል፣ ይቆጣጠራል ከህዝባዊ ፖሊስ ጽህፈት ቤት ጋር በመተባበር የአካባቢ ፀጥታ ኃይል ጋር ይሰራል፤
10. ሚሊሺያው ከምርት ተግባሩ ሳይነጠል በአካባቢው በሚካሄደው ፀጥታ የማስከበር እንቀስቃሴዎች ከህዝባዊ ፖሊስና ከህዝብ ጋር የሚሰራበትን ሁኔታ ይፈጥራል፣ ይቆጣጠራል፣ ለረጅም ጊዜ ከምርት ሥራ የሚነጥል የፀጥታ ሥራ እንዳይሰማራ ይከታተላል ፣ይቆጣጠራል፤
11. ለአገር ሠላምና ደህንነት አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ከአገር መከላከያ ሠራዊት ጋር ይሰማራል፤
12. በክልሉ ውስጥ የሚገኙ የሕግ አስከባሪ አካላት ዲሞክራሲያዊ አመለካከታቸው እንዲዳብርና በሕገ-መግንስትና በሰብዓዊ መብቶች ረገድ ግንዛቤያቸውን ለማሳደግ ይሰራል፤
13. የፀረ-ሠላም ኃይሎችን እንቅስቃሴ ይከታተላል፣ በዚህም የሚፈጠሩ ችግሮችን ለመፍታት የሚያስችሉ አሰራሮችን አጥንቶ ተግባራዊ ያደርጋል፤
14. በክልሉ ውስጥ ባሉ አስተዳደር እርከኖች መካከል የሚነሱ የማካለል ጥያቄዎች በሠላማዊ መንገድ እንዲፈቱ ያደርጋል፤
15. የተፈጥሮና ሰው ሰራሽ አደጋዎች በአስቸኳይ በቁጥጥር ሥር ለማዋል እንዲቻል ሲታዘዝ የፀጥታ ኃይል ያሰማራል፤
16. የፀጥታ መደፍረስ ወይም የተፈጥሮ አደጋ ሲከሰት በሚወስደው የመከላለል እርምጃ በሴቶች በህፃናት ላይ ጉዳት እንዳይርስ የጥንቃቄ እርምጃ ይወስዳል፤
17. ከተለያዩ ኃይማኖትና እምነት ተከታዮች መካከል ሠላምና መከባበር እንዲሰፍን ለማድረግና ግጭትንም ለመከላከል እንዲቻል አግባብ ካላቸው የመንግስት አካላት፣ የኃይማኖት ተቋማትና ከሌሎች ማናቸዉም አካላት ጋር ተባብሮ ይሰራል፣ የኃይማኖት ተቋማትን ይከታተላል፣ ከፌዴራል ህጋዊ እዉቅና ያገኙትን ይመዘግባል፤
18. ከሚመለከተው የመንግሥት አካል የሚሰጡ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል፡፡

አንቀጽ 19
የባህልና ቱሪዝም ቢሮ

ቢሮዉ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. የአገርቱን የቱሪዝም ልማት ፖሊሲ መሠረት በማድረግ በክልሉ ውስጥ የቱሪዝም አገልግሎቶች እንዲስፋፉ ያደርጋል፤
2. በክልሉ የቱሪዝም አገልግሎት ሰጭ ተቋማት የሚስፋፉበትን ሁኔታ ይፈጥራል፤ በግል ባለሃብቶች ለሚቋቋሙ የቱሪዝም አገልግሎት ሰጪ ተቋሞች የብቃት ማረጋገጫ ይሰጣል፤ተቋማቱ የተወሰነላቸውን ደረጃ መጠበቃቸውን ይከታተላል ይቆጣጠራል፤የምክር አገለግሎቶችን ይሰጣል፤
3. አግባብ ካላቸው የክልሉ መስተዳድር አካላት ጋር በመተባበር የክልሉን የቱሪስት መስህቦችን ይመዘግባል፣ እንዲደራጁ፣ እንዲስፋፉ፣ እንዲለሙና እንዲጠበቁ ያደርጋል፤
4. ስለ ክልሉ የቱሪዝም መስህቦችና የቱሪዝም ልማት መረጃዎችን ይሰበስባል፣ ያቀናጃል፣ ያሠራጫል፤
5. ቱሪዝም ነክ በሆኑ ጉዳዩች አግባብ ያላቸው የክልል መስተዳድሩን አካላት ያስተባብራል፤
6. በክልሉ የሚገኙ ቅርሶችን በሚመለከት የፖሊሲ ሀሳቦችን ያመነጫል፣ፕሮጀክቶችን ይቀርፃል ይተገበራል ይከታተላል፣ ቅርሶች እንዲጠበቁና እንዲለሙ ያደርጋል፤
7. የክልሉን ነባር ብሔረሰቦች ባህልና ታርክ በተመለከተ ጥናትና ምርምር ሥራዎችን ያከናውናል፣ ያስተዋዉቃል፣ የሚዳብሩበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤
8. በክልሉ የባህል፣ የኪነ-ጥበብና የፈጠራ ችሎታ እንዲዳብርና እንዲስፋፋ ያደርጋል፤
9. በክልሉ የሚገኙ ታሪካዊና ተፈጥሮአዊ ቅርሶች እንዲተዋወቁ፣ እንዲጠበቁ፣ እንዲታደሱና ጥቅም ላይ እንዲውሉ ያደርጋል፤
10.ጐጂ ልማዳዊ ድርጊቶች ተለይተዉ እንዲታወቁ ጥናቶችን ያካሂዳል፣የሚወገዱበትን መንገድ ያመቻቻል፤
11. በክልሉ የፎቶግራፍና የስዕል ኤግዝቢሽኖች በማዘጋጀት የክልሉን ተፈጥሮአዊና ባህላዊን ቅርሶች እንዲታወቁ ያደርጋል፤
12.በዘርፉ የሚወጡ የመንግሥት ፖሊሲዎች፣ ስትራቴጂዎችና ሕጐች በሥራ ላይ መዋላቸውን ይከታተላል፣ ይቆጣጠራል፤
13.በክልሉ ሙዚየሞችና የህዝብ ቤተ-መጽሐፍቶች እንዲደራጁና እንዲስፋፉ ያደርጋል፤
14.የቱሪዝም ክፍለ ኢኮኖሚ ሥራዎች በፌዴራሉና በክልሉ መንግሥት ፖሊሲዎች መሠረት መመራቱን ይቆጣጠራል፤
15.የቱሪዝም መስህቦችና ከቱሪዝም ጋር የተያያዙ ሥራ ውጤቶች እንዲታወቁ ኤግዚቢሽን ያዘጋጃል፣ በሌሎች ክልሎች በሚዘጋጁ ኤግዚቢሽኖች ላይም ይሳተፋል፤
16.የቱሪዝምን ልማት የሚመለከቱ ጥናቶችን ያካሄዳል፣ መረጃዎችን ይሰበስባል፣ያጠናክራል፣ ለሚመለከተው ክፍል ያስተላልፋል፤

17. የቱሪዝም ልማት ሥራ ለማካሄድ ለሚፈለጉ የአገር ውስጥ ባለ ሀብቶት የምክር አገልግሎትና የቴክኒክ ድጋፍ ይሰጣል፣ሥራቸዉን ይቆጣጠራል፣ያበረታታል፤
18. የቱሪስት አገልግሎቶች ደረጃቸውን የጠበቁ መሆኑን ይቆጣጠራል፣ደረጃቸው እንዲሻሻል የምክር አገልግሎት ይሰጣል፤
19. የቱሪስት መስህብነታቸው ለቱሪዝም ልማት ብቻ መዋል የሚገባቸውን ለመንግሥት ያቀርባል፣ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል፣ የልማት ሁኔታቸውንም ይቆጣጠራል፣ ይመራል፣ ያስተዳድራል፤
20. የቱሪስት መዳረሻ በሆኑ ሥፍራዎች የሚኖረው ኅብረተሰብ ከቱሪዝም ልማት ተጠቃሚ የሚሆንበትን ስልት ይቀይሳል፣ ሲፈቀድም ከሚመለከታቸው ጋር በመተባበር በሥራ ላይ ያውላል፤
21. በቱሪዝም ዋና ዋና መስህቦች አካባቢ የመሠረተ ልማት እንዲስፋፋ ጥናት ያደርጋል፣ ለሚመለከተው ክፍልያስተላልፋል፣ ውሳኔ ሲያገኝ በሥራ ላይ እንዲውል ያደርጋል፤
22. የክልሉ የቱሪዝም ሀብቶች እንዲጠበቁና እንዲታወቁ የተለያዩ መንገዶችን በመጠቀም የማስተዋወቅ ሥራ ያከናውናል፣የአገር ውስጥ የቱሪዝም እንቅስቃሴ እንዲያበረታታ ያደርጋል፣ ድጋፍ ይሰጣል፤
23. የክልሉ የተለየ የቱሪዝም አቅም የሆነውን የኤኮ-ቱሪዝም መዳረሻ ልማት ላይ ያተኮረ ሥራ ይሰራል፣ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆንም መስህቦቹ እንዲጠበቁ የግንዛቤ ማሻሻያ ሥራዎች ያከናውናል፤
24. የሆቴሎችና የቱሪዝም ሥራ ማሠልጠኛ ተቋሞች በክልሉ የሚስፋፋበትን ስልት ይቀይሣል ሥራቸውን ይቆጣጠራል፣ ይመራል፤
25. የመታሰቢያና የስጦታ ዕቃዎች ምርትና አቅርቦት ሊሻሻል ስለሚችልበት ሁኔታ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን ይሠራል፣የምክርና የቴክኒክ ዕገዛ ይሠራል፤
26. የክልሉን ብዘሃ ህይወት ሀብት ተፈጥሮአዊና ሰዉሰራሽ ቅርሶች፣ ፖርኮችና መጠለያዎች ጥበቃ፣ቁጥጥርና ክትትል የሚመለከቱ ጥናቶች ያካሂዳል፣ ተከልለዉ እንዲጠበቁ እና ተገቢ የአጠቃቀም ሥረዓት እንዲኖራቸዉ ሥልቶችን ይቀይሳል፣ ሕጎችንና ደንቦችን ያዘጋጃል፣ ሲ□□ቁም በሚመለከታቸው አካላት በሥራ ላይ □እንዲውሉ ያደርጋል፣ አፈፃፀማቸውን ይከታተላል፣ □ቆ□□ራል፤
27. የዱር እንስሳት ልማት፣ጥበቃና አጠቃቀም ደንቦችን ያዘጋጃል፣ ሲጸድቅም ተግባራዊ ያደርጋል፤ሕገ ወጥ የዱር እንስሳት አደን ይቆጣጠራል፣ እርምጃ ይወስዳል፣ እንዲወሰድም ያደርጋል፣ ስለዱር እንስሳት ከሚመለከታቸው አካላት ጋር ተቀናጀቶ ይሠራል፤
28. የቢሮዉን ዓላማዎች ለማስፈጸም የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል።

<u>አንቀጽ 20</u>
<u>የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ</u>

ቢሮዉ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፦

1. የአገሪቱ የልማት ዕቅድና ስትራቴጂ ላይ የተመሰረተና በክልል መንግስት የሚፈጸም የረዥም፣የመካከለኛና የአጭር ጊዜ የልማት እቅድ ያዘጋጃል፣ ሲፈቀድም ተግባራዊነቱን ይከታተላል፤
2. ከሚመለከታቸው የክልሉ መንግስት አካላት ጋር በመተባበር በረዥም በመካከለኛና በአጭር ጊዜ ዕቅዶች ውስጥ የሚንፀባረቁ በክልሉ መንግስት የሚከናወኑ ፕሮጀክቶች እንዲጠኑና እንዲዘጋጁ ያደርጋል፣ይከታተላል፣ ይገመግማል፤
3. የየሴክተሩን እቅድ አፈጻጸም እየተከታተለና እየገመገመ የተቀነባበረ ሪፖርት በየሶስት ወሩ ለክልሉ መንግስት ካቢኔ ያቀርባል፤
4. የክልሉ መንግስት አካላት የአገሪቱን የፋይናንስ ፖሊሲዎችን፣ ሕጐችን፣ ደንቦችንና መመሪያዎችን ተከትለው መሰራታቸውን ይከታተላል ይቆጣጠራል፤
5. የክልሉ መንግስት ከአገር ውስጥ ባንኮች የሚያገኘውን ብድር በክልሉ መንግስት ስም ተደራድሮ ይፈርማል፣ ብድሮችን እየተቆጣጠረ ያስተዳድራል፤
6. የክልል መንግስቱን የፋይናንስ ክንውን ይዞታና አስተዳደር የሚያስረዳ ጠቅላላ መግለጫ በየወቅቱ ለክልሉ መስተዳድር ካቢኔ ያቀርባል፤ለዓመቱ ከተዘጋጀው በጀት ሌላ ተጨማሪ በጀት ማዘጋጀት አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝና በተገቢው አካል ሲፈቀድ አዘጋጅቶ ያቀርባል፤
7. ስለ ክልሉ የፋይናንስ አያያዝና አጠቃቀም ጥናት እያደረገ የመፍትሄ ሃሳብ ያመነጫል፤
8. በሌላ የክልሉ መንግስት አካል የማይተዳደር ወይም ጥቅም ላይ ያልዋለ የክልሉ የመንግስት ሀብትና ንብረት ኃላፊ ሆኖ ያስተዳድራል፤
9. ከክልሉ የተለያዩ ሴክተር መስሪያ ቤቶችና የመንግስት አካላት እየተዘጋጁ የሚቀርቡመደበኛና የካፒታል በጀት ትክክለኛነት እየመረመረ ዓመታዊ በጀት አጠቃሎ በማዘጋጀት ለክልሉ መስተዳድር ምስሪያ ቤት ያቀርባል፣ ሲፈቀድም ያስተዳድራል፤
10. የክልሉ መንግስት መስሪያ ቤቶችግዥና ንብረት አስተዳደር መመሪያ ያወጣል፣ ተግባራዊነቱንም ይቆጣጠራል፤
11. የክልሉን የተፈጥሮ ሀብት፣ሕዝብ፣የሳይንስና የቴክኖሎጂ ስርጭትና የአገልግሎት መረጃዎችን ይሰበስባል፣ያጠናቅራል፣ለሚመለከታቸው ያስተላልፋል፤
12. ለክልሉ ልማትና እድገት የሚያስፈልጉ የቅየሳ፣ የካርታና የጂኦግራፊ ጥናት ሥራዎች እንዲከናወኑ ያደርጋል፤
13. ሥነ-ሕዝብን በሚመለከት የወጡ ፖሊሲዎችና ሕጐች በክልሉ ውስጥ በአግባቡ መፈጸማቸውን ያረጋግጣል፣ስለአፈጻጸማቸውም ስልቶችንና ስትራቴጂዎችን ይቀይሣል፣ መንግስታዊና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችንም ሥነ-ሕዝብን ጉዳይ እንዲሳተፉ

ያስተባብራል ፣ጥናቶችንና ምርምሮችን ያደርጋል፣ ተግባራዊነታቸውን ይከታተላል፣ ይቆጣጠራል፤

14. የክልሉን ሕዝብ ልማት በበላይነት ይመራል፣ያስተባብራል፣ይከታተላል፣ ይገመግማል ጥናቶችን ያካሂዳል ፤
15. በክልሉ ውስጥ ለመሥራት ፍላጐት ላላቸው መንግስታዊና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችና መንግስታዊ በጐ አድራጊ ድርጅቶች አስፈላጊውን ትብብር በማድረግና መረጃ በማቅረብ እንዲሁም የሚያቀርቡትን የልማት ዕቅድ በመመርመርና ተገቢውን ማስተካከያ በማድረግ ይዋዋላል፣ ያስተባብርል፣ ይከታተላል፣ ይቆጣጠራል፣ ይገመግማል፣ ከገቡት ውል ውጪ የሚንቀሳቀሱ ካሉ ተገቢውን የእርምት እርምጃ ይወስዳል፤
16. ከአገሪቱ የኢኮኖሚ ፖሊሲ አንፃር በክልሉ የግሉን ክፍለ ኢኮኖሚ ተሳትፎ እንዲበረታታ ድጋፍ ሰጭ የሆነ አመልካች እቅድ ያዘጋጃል፤
17. በክልሉ እስከ ወረዳ ድረስ የሚካሄደውን የበጀት ድልደላ ቀመር ያዘጋጃል፣በሚመለከተው አካል ያጸድቃል፤
18. የክልሉ መንግስት የገቢ መሰብሰቢያ ደረሰኝ ያሳትማል ፣ያሰራጫል፣ይከታተላል ፤ የገንዘብ ሠነዶች ፣ገንዘብና ንብረቶች ይይዛል ፣ ያስተዳድራል፤የሂሳብ የክፍያና የዉስጥ ኦዲት ሥረዓት ይዘረጋል፤
19. የቢሮዉን ዓላማዎች ለማስፈጸም የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል፡፡

አንቀጽ 21

የወጣቶችና ስፖርት ቢሮ

ቢሮዉ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. ወጣቶች በነፃፍላጎታቸው ተደራጅተው በዲሞክራሲ ሥርዓት ግንባታ፣ በመልካም አስተዳደርና በልማት እንቅስቃሴ እንዲሳተፉ ተገቢውን ድጋፍ ያደርጋል፤
2. የወጣቶች ኢኮኖሚያዊ፣ማህበራዊ እና ፖለቲካዊ ችግሮች እንዲፈቱ ምቹ ሁኔታዎችን ይፈጥራል፤
3. የወጣቶችን ሁኔታ የሚያመላክቱ ዝርዝር መረጃዎችን ይሰበስባል ያደራጃል፣ ይተነትናል በሚመለከታቸው ሁሉ እንዲታወቁ ያደርጋል፤
4. የተደራጁ ወጣቶች ተገቢውን የቴክኒክ፣ የማቴሪያልና የፋይናንስ ድጋፎች እንዲያገኙ ያደርጋል፤ አፈፃፀሙን ይከታተላል፤
5. ወጣቶችን በሚመለከቱ ጉዳዮች የተለያዩ አካላት የሚያደርጓቸውን እንቅስቃሴዎች ያስተባብራል፤

6. በገጠር እና በከተማ ለሥራ አጥነት የተጋለጡ ወጣቶች በአማራጭ የሥራ መስኮች የሚሰማሩበትን ሁኔታ ያመቻቻል፣ወጣቶችን በላቀ ደረጃ ተሳታፊና ተጠቃሚ የሚያደርጉ ጥናትና ምርምሮችን በማከናወን የማስፈፀሚያ ስትራቴጂዎችንና ማዕቀፎችን ይቀርፃል፣ የአሰራር ሥርዓቶችን ይዘረጋል፤
7. በክልሉ የመንግስት አካላት የሚዘጋጁ ፖሊሲዎች፣ህጎች፣የልማት ፕሮግራሞችና ፕሮጀክቶች የወጣቶች ጉዳይ እንዲካተቱ ስልት ይነድፋ፣ይገመግማል፣ተገቢውን ክትትል ያደርጋል፤
8. የወጣቶች ስብዕና መገንቢያ ማዕከላትን እንዲገነቡ ያስተባብራል ፣ ያስፋፋል፤
9. ወጣቶች በመልካም ሥነ-ምግባር እንዲታነፁ ሁኔታዎችን ያመቻቻል፤
10. የወጣቶች የበጐ ፈቃድ አገልግሎት ተግባር በማሳደግ የበጎነት አድራጎት ተግባር የክልሉ ባህል እንዲሆን ይሰራል፣ ያስተባብራል፤
11. የአገሪቱን ስፖርት መሰረት በማድረግ የአካል ማሠልጠኛና ስፖርት በክልሉ ውስጥ ያስፋፋል፤
12. በክልሉ ውስጥ ለሚቋቋሙ የስፖርት ማህበሮች ፍቃድ ይሰጣል፣ ፕሮግራሞችን ያስተባብራል፣ ይቆጣጠራል፤
13. ክልል አቀፍ የስፖርት ውድድሮችን ያዘጋጃል፣ ተወዳዳሪዎችና የስፖርት ልዑካን አባላት በእንክብካቤ እንዲያዙና በሚገባ እንዲሰለጥኑ ያደርጋል፣ ሁኔታዎችን ያመቻቻል፤
14. ክልል አቀፍ የስፖርት ውድድሮችን በሚመለከት በስፖርት ማህበሮች መካከል የሚነሳውን ክርክር ይዳኛል፣እልባት የሚያገኙበትን ሁኔታ ይፈጥራል፤
15. አግባብነት ካላቸው አካላት ጋር በመተባበር የስፖርት ትጥቅናመሳሪያ ወደ አገር ውስጥ የሚገቡበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤
16. ስፖርት ህዝባዊ መሠረት እንዲኖረው ያደርጋል፣የክልሉ ባህላዊ ስፖርቶች የበለጠ እንዲታውቁ፣እንዲሻሻሉና እንዲያድጉ ያደርጋል፤
17. የክልሉ የስፖርት ማህበር ገቢ ለታለመላቸዉ አላማ ብቻ መዋሉን ያረጋግጣል፣ሂሳባቸውን ይመረምራል፣ የማስተካከያ እርምጃ ይወስዳል ወይም እንዲወሰድ ያደርጋል፤
18. ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመቀናጀት የስፖርት ገቢዎች እንዲሰበሰቡያደርጋል፤
19. በክልልና በአገር አቀፍ ደረጃ የሚያገለግሉ የስፖርት ማዘውተሪያ ሥፍራዎችን ያዘጋጃል፣ ያስተዳድራል ወይም አስተዳደራቸዉን ይከታተላል፤
20. ከክልሉ ጤና ቢሮ ጋር በመተባበር ስፖርታዊ ህክምናን ያደራጃል፤
21. የቢሮዉን ዓላማዎች ለማስፈጸም የሚረዱ ሌሎችተግባራትን ያከናውናል፡፡

አንቀጽ 22
የውሃ፣ መስኖና ኢነርጂ ሀብት ልማት ቢሮ

ቢሮዉ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. ስለ ውሃ ሀብት ጥበቃና አጠቃቀም የወጡ ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎችን በመከተል የክልሉን ነባራዊ ሁኔታ ያገናዘቡ የማሲፈጸሚያ ህጎችን ያመነጫል፤ ለተግባረዊነታቸዉ ይሰራል፣ መከበራቸውን ያረጋግጣል፤
2. በክልሉ ውስጥ ሚገኙ ሸለቆዎችን፣ የተፈጥሮ ሀብቶችን ክምችትና ስርጭቶችን ያጠናል፣ መረጃዎችን ይሰበስባል፣ ይመዘግባል፤ ከሌሎች አካላት ጋር በመተባበር በሚካሄዱ ጥናቶች ይሳተፋል፣ በስራ ላይ ዕንዲውሉ የደርጋል፤
3. የክልሉ ውሃ ሀብት በልዩ ልዩ የግልጋሎት አይነቶች ሚዛናዊ በሆነ መንገድ መከፋፈሉንና ጥቅም ላይ መዋሉን ያረጋግጣል፤ ይቆጣጠራል፤
4. የክልሉን የውሃ ሀብት በሚመለከት ማንኛውንም የውሃ ሥራዎች ለመስራትና በጥቅም ላይ ለማዋል ፍቃድ ይሰጠጣል፤ ከፍተኛ ደረጃ የውሃ ሥራ ፈቃዶችን በሚኒስቴር መስሪያ ቤት እንዲሰጡ ያመቻቻል፣ ይቆጣጠራል፤
5. የክልሉን የውሃ ክፍያ ታሪፍ በተመለከተ ጥናቶች ያካሂዳል፣ ሲፀድቅም ተግባራዊነቱን ይከታተላል፣ ያቆጣጠራል፤
6. ለልዩ ልዩ ግልጋሎቶች ለሚውል ውሃ የጥራት ደረጃ ይወስናል፤ በተወሰነውም የጥራት ደረጃ መሰረት ፍሳሾች የተወሰነውን የጤናማነት ደረጃ በክልሉ ውስጥ በሥራ ለይ መዋሉን የከታተላል ይቆጣጠራል፤
7. ከማዕከል የሚኒስቴር መስሪያ ቤት ጋር በመወያየት የውሃ ሀብት አጠቃቀምን ይወስናል፤ ከክልሉ ተጨባጭ ሁኔታ ጋር በማዛመድ በሥራ ይተገብራል፤
8. በክልሉ በውሃ ሥራ ላይ የሚንቀሳቀሱ መንግሥታዊና መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችን ይተባበራል፤የሥራ አፈጻጸማቸውን ይከታተላል፤ይቆጣጠራል፤
9. የሜትሮሎጂና የኃይድሮ ጂኦሎጂ መረጃዎችን በመሰብሰብ ረገድ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር አስፈላጊውን ትብብር ያደርጋል፤ መረጃዎችን ለቀጣይ ጥናት ያደራጃል፤
10. የውሃ ሀብት ልማት ጥናቶችን ያካሄዳል፣ዲዛይኖችን ይሠራል፣ መረጃዎችን ይሰበስባል ያደራጃል፣በሥራ ላይ እንዲውሉ ያደርጋል፤
11. ንፁህ የመጠጥ ውሃ በክልሉ ከተሞችና የገጠር ሕብረተሰብ የሚዳረስበትን ሁኔታያመቻቻል፣ ይከታተላል፣ ይቆጣጠራል፤አቅም በፈቀደ መጠን ለቤት እንስሳት የመጠጥ ውሃ አቅርቦትን ያመቻቻል፤

12.የክልሉ ሕብረተሰብና ባለሀብቶች በውሃ ሥራዎች ላይ እንዲሳተፉ ያበረታታል፣ ተገቢውን የሙያና የቴክኒክ እገዛ ያደርጋል፤ በክልል ደረጃ የሚሠሩ የውሃ ሥራዎች ፈቃድ እንዲያገኙ ያደርጋል፤

13.የመጠጥ ውሃ ተቋሞችን የእንክብካቤ መጠን ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤ በውሃ ልገሳቸው አቅም ላይ ጥናት ያካሄዳል፣ በጥናቱ ውጤት ላይ የተመሰረተ መፍትሔ ይሰጣል፤

14.በሴክተሩ ለሚሠሩ ተቋማትና ባለሙያዎች የአቅም ግንባታ ሥራዎችን ያከናውናል፤

15.በሴክተሩ ለወረዳዎች፣ ለዞኖችና በውሃ ሥራ ላይ ለተሠማሩ አካላት የቴክኒክ ድጋፍ ያደርጋል፣ይከታተለል፣ይቆጣጠራል፤

16.ለኢነርጂ አጠቃቀም የወጡ ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች በመከተል የክልሉነባራዊ ሁኔታ ያገናዘቡ ሕጎችን ያመነጫል፣ ያወጣል፤ የወጡትንም በክልሉ ውስጥ መከበራቸውን ያረጋግጣል፤

17.በክልሉ የሚገኙ ለመስኖ ልማት ሊውሉ የሚችሉ ማንኛውም እምቅ የውሃ ሀብት ያጠናል፣ ለመስኖ ልማት እንዲውሉ ያደርጋል፤

18.በክልሉ የሚገኙ ማንኛውንም የውሃ ሀብት ያስተዳድራል፣ ለልማት እንዲውሉ ያደርጋል፣ ይቆጣጠራል፤

19.ውሃ ነክ ጉዳዩች የማማከር፣ የውሃ ሥራ ፈቃድና ሙያዊ ማረጋገጫ የምሥክር ወረቀት ይሠጣል፤

20.በክልሉ ውስጥ ለሚካሄዱ የውሃ ሥራዎች የቁፋሮ ደረጃዎች ያወጣል፣ አስፈላጊውን ድጋፍ ይሰጣል፣ ሥራውም ከክልሉ ተጨባጭ ሁኔታ ጋር የወጡ ሕጎችን የተከተለ ስለመሆኑ ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤

21.በክልሉ ውስጥ የኤሌክትሪክ ኃይል አቅርቦት ለማዳረስ በነዳጅ ኃይል የሚሠሩ አነስተኛ የውሃ ኃይል ማምንጫ ጣቢያዎች ስለሚቃቋሙበት ሁኔታ ያጠናል፣ ስፈቀድም በሥራ ላይ እንዲውል ያደርጋል፣ አነስተኛ የኤሌክትሪክ ኃይልና ታዳሽ ኃይሎች የማመንጨትና የማሰራጨት ፈቃድ ይሰጣል፣ ይቆጣጠራል፤

22.አግባብ ካላቸው አካላት ጋር በመተባበር በክልሉ የሚያስፈልገውን ጋዝ፣ነዳጅና የነዳጅ ውጤቶች የሚያቀርቡበት ሁኔታ ያመቻቻል፣ የተወሰነ ኢነርጂ መጠባበቂያ ክምችት እንዲኖር መደረጉን ያረጋግጣል፤

23.የቢሮዉን አላማዎች ለማስፈጸም የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል፡፡

አንቀጽ 23

የጤና ጥበቃ ቢሮ

የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. የአገሪቱን የጤና ፖሊሲ መሰረት በማድረግ የክልሉ ህዝብ ጤና የሚጠበቅበትን ዕቅድና ፕሮግራም፣ ያዘጋጃል ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል፤
2. ስለህዝቡ ጤና አጠባበቅ የሚወጡ ህጐች ደንቦችና መመሪያዎች በክልሉ ውስጥ መከበራቸውን ያረጋግጣል፣ ደንቦችና መመያዎች ያዘጋጃል፣ ተግባራዊነታቸውን ይከታተላል፤
3. በክልሉ ውስጥ በሚቋቋሙ ሆስፒታሎች፣ጤና ጣቢያዎችና ጤና ኬላዎች የምርምር የማሰልጠኛ ተቋሞችን ያደራጃል ያስተዳድራል፤
4. በሀገር ውስጥ ድርጅቶችና ባለሀብቶች ለማቋቋም የጤና ጣቢያዎች፣የክሊኒኮች የላቦራቶሪዎችና የፋርማሲዎች ፈቃድ ይሰጣል በአገር አቀፍ ደረጃ የወጣውን ደረጃ ጠብቀው መሥራታቸውን ይቆጣጠራል፤
5. በክልሉ ውስጥ በህዝብ ጤና አገልግሎት ሥራ ላይ የተሰማሩ ባለሙያዎች የተወሰነውን ደረጃማሟላታቸውን ያረጋግጣል፣ይቆጣጠራል፤
6. ፍቱንነታቸውን የተረጋገጠ የባህል መድኃኒቶችን የህክምና ዘዴዎች ከዘመናዊ ህክምና ጋር ተዋህደው ሥራ ላይ እንዲውሉ ያደርጋል፣የምዝገባ ደንብና ስርዓት እንዲኖራቸው ያደርጋል፤
7. ተላላፊ በሽታዎችን ለመከላከልና ለማጥፋት ክትባቶች እንዲሰጡና ሌሎች ተገቢ እርምጃዎች እንዲወሰዱ ያደርጋል፤
8. የህዝቡን ጤና ለመጠበቅ በሚደረግ የኳራንቲን ቁጥጥር ይሳተፋል፣ በጠረፍ አካባቢ እንዲቋቋሙ ይከታተላል፣ ያስፈጽማል፤
9. የምግቦችንና መጠጦችን ለጤና ተስማሚነት ያረጋግጣል፣ የአገልግሎት ሰጭ ተቋሞችን የንፅህና አያያዝ ይቆጣጠራል፤
10. የጤና ፖሊሲውን መሰረት አድርጐ ሕዝቡ በበሽታ መከላከል ላይ በስፋት የሚሳተፉበትን፣ተላላፊ በሽታዎችን ለመከላከልና ለማጥፋት የሚያስችሉ ስልቶችን ይቀይሳል፤
11. ስለሥራው አፈጻጸም ወቅታዊ መረጃዎችን እያዘጋጀ ለክልሉ መስተዳድርና ለጤና ጥበቃ ሚኒስቴርያቀርባል፤
12. በክልል ውስጥ የጤና አገልግሎት እንዲስፋፋ ያደርጋል፤
13. በጤና ዘርፍ በሁሉም ደረጃዎች ለሚገኙ የጤና ሠራተኞች አስተዳዳሪዎችና ድጋፍ ሰጪ ኃይሎች ከጤና አገልግሎቱ ዓላማዎች አቅጣጫ ተገቢና ተከታታይ ሥልጠና ይሰጣል፤

14. በጤና አገልግሎት ሥርዓት በሁሉም ደረጃዎች የሚያስፈልጉና ደረጃቸውን የጠበቁ መድኃኒቶችና መሣሪያዎች አቅርቦት በየጊዜው ያሻሽላል፤
15. መድኃኒቶችን፣ የክትባት መገልገያዎችን፣ የክሕምና ቁሳቁሶችን፣ መሣሪያዎችን በየአይነታቸውና እንደ አስፈላጊነታቸው ለጤና ተቋማት አቅርቦት ያሳድጋል። የሕክምና መገልገያ መሣሪያዎች መለዋወጫ አቅርቦት ጥገናና እንክብካቤ አገልግሎቶች እንዲስፋፉ ያደርጋል፤
16. በዋና ዋና የጤና ችግሮችና የጤና አገልግሎት ሥርዓቶች ተግባራዊ ምርምር ያስፋፋል፤
17. የተለመዱ የሕፃናት በሽታዎችን በተለይ የተቅማጥ የመተንፈሻ አካላት ተላላፊ በሽታዎችን ለመቆጣጠር ባሉት የጤና መገልገያዎች በወቅቱ መጠቀምና የወጣቶች ልዩ የጤና ችግሮች ከዕድሜያቸው ጋር የተያያዙ የጤና ፍላጐቶች ላይ ትኩረት ማድረግ፤
18. አግባብ ያለው የሥራ ፈቃድ በመስጠት የግል የሕክምና ድርጅቶች እንዲስፋፉ ያደርጋል፤
19. በክልሉ ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን ለመከላከልና ለመቆጣጠር የሚንቀሳቀሱ መንግሥታዊና መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችን፣ ህዝባዊና ኃይማኖታዊ ድርጅቶችን እንቅስቃሴ ያስተባብራል ግንኙነት ያደርጋል፤
20. የፖሊሲ ማስፈፀሚያ ስትራቴጂክ ኘላን፣ እንዲሁም የሥራ ኘሮግራም ያዘጋጃል፣ ሲፀድቁም በሥራ ላይ ያውላል፤
21. መግሥታዊና መንግሥታዊ ካልሆኑ ለጋሽ ድርጅቶች ጋር ግንኙነት በመፍጠር ገንዘብና የተለያዩ ዕርዳታዎችን ያሰባስባል፤
22. በክልሉ የሚከናወኑ የኤች.አይ.ቪ/ኤድስና የአባላዘር በሽታዎችን ቁጥጥር ሪፖርት ያጠናክራል፣ በአግባቡ ተንትኖ ለሚመለከታቸው አካላት ያሰራጫል፤
23. በክልሉ ውስጥ ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን በተመለከተ የሚደረጉ ጥናቶችን ያበረታታል፣ የተገኙትን ውጤቶችም ከፖሊሲው አኳያ ጥቅም ላይ የሚውሉበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤
24. ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን አስመልክቶ የጤና አጠባበቅ ትምህርት በሕብረተሰቡ በስፋትና በጥራት የሚዳረስበትን መንገድ ይቀይሳል፣ የትምህርት መርጃ መሣሪያዎችን ያዘጋጃል፣ ያሰራጫል፣ በቅንጅት ተግባራዊ ያደርጋል፤
25. ዓላማውን ለማስፈፀም የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል፤

<u>አንቀጽ 24</u>

<u>ፍትህ ቢሮ</u>

ቢሮዉ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. የሕግ ጉዳዮችን በሚመለከት የክልሉ መንግስት አማካሪ ሆኖ ይሰራል፤
2. የክልሉን ዐቃቤ-ህግ በበላይነት ይመራል፣ ይቆጣጠራል፤
3. በሌሎች ህጎች ለሌሎች አካላት የተሠጠ የወንጀል ሥልጣን እነደተጠበቀ ሆኖ በክልሉ ፍርድ ቤቶች ሥልጣን ሥር በሚወድቁ ወንጀሎች የክልሉን መንግስት በመወከል ይከራከራል፤
4. ወንጀል ተፈጽሞ ሲገኝ በሕጉ መሠረት አጥፊዎችን ተከታትሎ በመያዝ በአጥፊዎች ላይ የወንጀል ምርመራ ያካሂዳል፣በሕጉ መሠረት ለፍርድ ቀርበው ተገቢውን ውሳኔ እንዲያገኙ ያደርጋል፤
5. በማረሚያ ቤት፣በማረፊያ ቤት፣በፀባይ ማረሚያና ጊዜያዊ የእስረኞች መጠለያ የሚገኙ ሰዎች በአግባቡ መያዛቸውንና ህጋዊ መብታቸው መከበሩን ያረጋግጣል፤
6. በክልሉ መንግስት ፍርድ ቤቶች ስልጣን ሥር የሚወድቅ ወንጀል ተፈጽሟል ብሎ ሲያምን ምርመራ እንዲደረግ ያዛል፣ በቂ ምክንያት ሲኖር የተጀመረ ምርመራ እንዲቆም ወይም ተጨማሪ ምርመራ እንዲከናወን ያደርጋል፣ በሕግ መሠረት የወንጀል ክስ ያነሳል፤
7. ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር የወንጀል መንስኤዎችን ያጠናል፣ለወንጀል መከላከል የሚረዱ ጥናቶች ያካሂዳል፣ወንጀል የሚቀንስበትን ስልት ይቀይሳል፤
8. ለወንጀል ድርጊት ምስክሮች እንደአስፈላጊነቱ ጥበቃ እንዲያገኙ ያደርጋል፤
9. በወንጀል ድርጊት ከባድ ጉዳት ደርሶባቸው በክልሉ ፍርድ ቤቶች ክስ ለመመስረትና ለመከራከር አቅም ለሌላቸው ግለሰቦች ካሳ እንዲያገኙ በፍትሃብሔር ክስ ይረዳል፣ቆሞ ይከራከራል፤
10. የእያንዳንዱ መስሪያ ቤት የመንግስትና የህዝብ መብትና ጥቅም የማስከበር ኃላፊነት እንደተጠበቀ ሆኖ የህዝቡን እንዲሁም የክልሉን መንግስት መብትና ጥቅም ለማስከበር በፌዴራልና በክልሉ ፍርድ ቤቶች በማንኛውም ዳኝነት ሰሚ አካል ወይም የሽምግልና ጉባዔ ክስ ይመሰረታል፣ክስ እንዲመሠረት ያደርጋል፣ወይም ጣልቃ በመግባት ይከራከራል፤
11. የክልሉ መንግስት ወይም አካላቱ ተከራካሪ የሚሆኑባቸውን የፍትሃብሔር የመብት ጥያቄዎችን አያያዝ እንደአስፈላጊነቱ ይከታተላል፣አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ሪፖርት እንዲቀርብለት ያደርጋል፣ ለዚህም ብቃት ያለው የሰው ኃይል መመደቡን ያረጋግጣል፤
12. በክልሉ መንግስት ወይም በአካላቱ ጥያቄ ሲቀርብለት የሕግና ደንቦች ረቂቅ በማዘጋጀት ይረዳል፤
13. ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር በትርፍ ላይ ያልተመሠረተ ዓላማ ይዘው የተቋቋሙና በክልሉ ውስጥ የሚንቀሳቀሱ የበጎ አድራጎት ድርጅትና ማኅበራትን ይመዘግባል፣ፈቃድ ይሰጣል፣ይሰርዛል፣ይከታተላል፤

14. በክልሉ መንግስት ፍርድ ቤቶች ለመከራከር ለሚችሉ ጠበቆች ፍቃድ ይሰጣል፣ ይሰርዛል፤ ዲስፕሊን ጉዳይ ያያል፤
15. ከሰብአዊ መብት አጠባበቅ አንፃር የህዝብን ንቃተ-ህግ ለማዳበር በተለያዩ ዘዴዎች የህግ ትምህርት ይሰጣል፤
16. የክልሉን ሕጐች የማጠቃለል ሥራ ያካሂዳል፤
17. በክልሉ ውስጥ የሰነድ ማረጋገጥና ምዝገባ አገልግሎት ይሰጣል፣ ሰነድ ይሰርዛል፣ ይሽራል፣ አስፈላጊ ሲሆን እንዲደራጅ ያደርጋል፤
18. አግባብ ካላቸው አካላት ጋር በመተባበር ለክልሉ ዳኞች፣ዐቃብያነ-ሕግ፣ለፖሊስ ሌሎች አመራር አካላት እንደአስፈላጊነቱ የሥልጠና ፕሮግራሞች ያዘጋጃል፣ ሥልጠናም ይሰጣል፤
19. ለባህላዊና ልማዳዊ የዳኝነት አካላት አስፈላጊውን ሥልጠና ይሰጣል፤
20. የክልሉ የፍትህ አስተዳደርና አገልግሎት ሥርዓት የሚሻሻልበትን መንገድ ያጠናል፣በአግባቡ ተደራጅቶ ለክልሉ ኅብረተሰብ ተገቢውን አገልግሎት የሚሰጥበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤
21. ዓላማውን ለማስፈፀም የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል፡፡

<u>አንቀጽ 25</u>

<u>የትምህርት ቢሮ</u>

ቢሮዉ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. በአገሪቱ የትምህርት ፖሊሲ መሰረት የክልሉን የትምህርት ዕቅድና ፕሮግራም ያዘጋጃል፣ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል፤
2. በክልሉ ለትምህርት የደረሱ ሁሉ የመማር ዕድል የሚያገኙበትን ስልት ይቀይሳል፣መሠረታዊ ትምህርትን ለሁሉም እንዲዳረስ ያደርጋል፤
3. የክልሉ የትምህርትጥራት በአገር አቀፍ ደረጃ የተወሰነለትን ስታንደርድ የጠበቀ መሆኑን ያረጋግጣል፤
4. የአገሪቱን የትምህርት ፖሊሲና ስታንዳርድ ተከትሎና የክልሉንና የአካባቢውን ሁኔታዎች በማገናዘብ የክልሉን አንደኛ ደረጃ ሥርዓተ ትምህርት ያዘጋጃል፣ይተገብራል፣እንዲሁም በትምህርት ሚኒስቴር የሚዘጋጀዉን የሁለተኛ ደረጃ ሥርዓተ ትምህርት ሥራ ላይ ያዉላል፤
5. በደረጃው ለማስተማር ብቁ የሚያደርጉ መመዘኛዎች መሟላታቸውን ያረጋግጣል፣ መምህራንንና የትምህርት ባለሙያዎችን ያሠለጥናል፣ እንዲሰለጥኑም ያደርጋል፤
6. የመጀመሪያ ትምህርትን በነባር ብሔረሰቦች አፍ መፍቻ ቋንቋ ለመስጠት ሥርዓተ ትምህርት ያዘጋጃል፣ይተገብራል፤

7. በአገር አቀፍ ደረጃ ተዘጋጅተው ለክልሉ ትምህርት ቤቶች የሚሰጡ ፈተናዎችን ተከታትሎ ያስፈጽማል፣በክልል ደረጃ ተዘጋጅተው የሚሰጡትን ፈተናዎችን ያዘጋጃል፣የምስክር ወረቀቶችንብቃት ያረጋግጣል፤
8. ለትምህርት አስፈላጊ የሆኑ የመማሪያና ማስተማሪያ መፃህፍትና ሌሎች ድጋፍ ሰጭ ማጣቀሻ መጽሐፍት እንዲሁም ሌሎች የትምህርት መሳሪያዎች እንዲሟሉ ያደርጋል፤
9. በክልሉ የሚገኙትን የትምህርት ተቋማትን የሥራ አፈጻጸም ይገመግማል፣ይከታተላል፣ እገዛ ይሰጣል፤
10. በክልሉ የትምህርት ተቋማትን ግንባታ ያካሂዳል፣ ያደራጃል፤ ደህንነታቸዉን ይከታተላል፤
11. የክልሉን የአንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች፣ የሁለተኛ ደረጃ ትምህትርት ቤቶችና ኮሌጆችን ያደራጃል፣ ያስተዳድራል፤
12. በድርጅቶችና ባለሀብቶች ለሚቋቋሙ እስከ ኮሌጅ ደረጃ ላሉ የትምህርት ተቋማት ፈቃድ ይሰጣል፣ የብቃት ደረጃ ያረጋግጣል፣ ይቆጣጠራል፤
13. ለትምህርት ፕሮግራም ማስፈጸሚያ የሚሆኑ ፕሮጀክቶችን ያዘጋጃል፣ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል፤
14. ለክልሉ ነባር ብሔረሰቦች፣ ለሴቶች፣ ለህፃናት፣ልዩ ፍልጎት ትምህርት ለሚሹና ለጐልማሶች ለሚሰጡ የትምህርት አገልግሎቶች ልዩ ድጋፍ ይሰጣል፤
15. የክልሉ ትምህርት ፕሮግራም በኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ እንዲደገፍ ያደርጋል፤
16. የትምህርቱን ሥራ ማሻሻል የሚያስችሉ ጥናቶችን ያካሂዳል፣በአገር አቀፍ ደረጃ ለሚካሄዱ ጥናቶች አስፈላጊውን ድጋፍ ይሰጣል፤
17. የትምህርት መረጃዎችን ያሰባስባል፣ያጠናቅራል፣ለሚመለከታቸው ያስተላልፋል፤
18. ለትምህርት ሥራ አስፈላጊ ድጋፍ ለማግኘት እንዲቻል ኅብረተሰቡንና መያዶችን ሊያሳትፍ የሚችል ስልት ይቀይሳል፣ያስተባብራል፤
19. ከትምህርት ሥራ ጋር ተያያዥነት ባላቸዉ ጉዳዮች ከባለድርሻ አካላት ጋር በመቀናጀትአብሮ ይሠራል፤
20. ዓላማውን ለማስፈፀም የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል።

<u>አንቀጽ 26</u>

<u>የሴቶችና ህፃናት ጉዳይ ቢሮ</u>

ቢሮዉ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፦

1. የሴቶችና ሕፃናት መብትና ጥቅሞችን በማስከበር ዙሪያ ግንዛቤና ንቅናቄ እንዲፈጠር ያደርጋል፤
2. ሴቶች በክልሉ የኢኮኖሚና ማሕበራዊ እንቅስቃሴዎች ውስጥ በንቃት ለመሳተፍ የሚያስችላቸው ዕድሎች የተመቻቹላቸው መሆኑን ያረጋግጣል፤ሴቶች እንደ ፍላጎቶቻቸው እና እንደ ችግሮቻቸው ተደራጅተው ለመብቶቻቸው እንዲታገሉና ችግሮቻቸውን ማስወገድ እንዲችሉ ያበረታታል፣ ሁኔታዎችን ያመቻቻል፤
3. በክልሉ መንግስት አካላት የሚዘጋጁ ፖሊሲዎች፣ ሕጎች፣ የልማት ፕሮግራሞችና ፕሮጀክቶች የሴቶችና ሕጻናት ጉዳይ እንዲያካትቱ ስልት ይነድፋል፣ ይገመግማል፣ ተገቢውን ክትትል ያደርጋል፤
4. በሴቶችና ሕፃናት ላይ የሚፈፀሙ መድሎዎችን ፣ጎጂ ልማዳዊ ድርጊቶችና ጥቃቶችንበጥናት በመ ለየት የሚወገዱባቸውን ሁኔታዎች ያመቻቻል፣ አፈጻፀሙን ይከታተላል፣ግንዛቤየማስጨበጥሥራ ይሰራል፤
5. በክልል ደረጃ የሴቶች የልዩ ድጋፍ መብት በአግባቡ ሥራ ላይ እንዲውል ስልት ይቀይሳል፣ አፈፃፀሙንም ይከታተላል፤
6. ሴቶች በተለያዩ የመንግስት አካላት በውሳኔ ሰጪ የሥራ ቦታዎች ላይ ለመመደብ በቂ ትኩረት የተሰጣቸው መሆኑን ያረጋግጣል፤
7. በዝቅተኛ የኑሮ ደረጃ ላይ የሚገኙ ሴቶችን የኑሮ ሁኔታ ለማሻሻል የሚረዱ ጥናቶችን ያካሂዳል፣ፕሮግራሞችና ፕሮጀክቶችን በመቅረፅ ተግባራዊ እንዲሆኑ ያደርጋል፣ የብድርና ቁጠባ አገልግሎት የሚያገኙበትን ሁኔታ እንዲመቻች ያደርጋል፣አፈጻፀሙን ይከታተላል፤
8. የሴቶች አደረጃጀቶችን አቅም ለማጎልበት የሚያስችሉ ጥናቶችን ያካሂዳል፣ ሥልጠናዎችን ይሰጣል፣ የሥልጠና አገልግሎት የሚሰጥበትን አሰራር ያመቻቻል፣ ያስተባብራል፤
9. የእናቶች የኑሮ ሁኔታ ስለሚሻሻልበትና የሕፃናት መብትና ደህንነት ስለሚጠበቅበት ሁኔታ ያጠናል፣ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር ተግባራዊ ያደርጋል፤
10. በክልሉ ሴቶችንና ሕጻናትን የሚመለከቱ አገራችን የፈረመቻቸው ዓለም አቀፍ ውሎችና ስምምነቶች አፈጻፀም ይከታተላል፣ ለሚመለከታቸው አካላትም ሪፖርት ያቀርባል፤
11. ሴቶች በክልሉ የፖለቲካ፣ የኢኮኖሚና የማህበራዊ እንቅስቃሴዎች ውስጥ ተሳታፊነታቸውንና ተጠቃሚነታቸው ሊያረጋግጥ የሚያስችሉ ዕድሎችን ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር ያመቻቻል፤

12. በክልል ደረጃ የሴቶችና የህፃናት መብትና ጥቅም ለማስከበር የሚረዱ የፖሊሲ ሃሳቦችን ያመነጫል፣ ስልት በመቀየስ ለተግባራዊነቱም የሚመለከታቸው አካላት አስፈላጊውን ክትትልና ግምገማ ያደርጋል፣ያስተባብራል፤
13. የሴቶችና የህፃናት ተሳትፎ ለማጐልበትና በኅብረተሰቡ ዘንድ ያለውን የተዛባ አመለካከት ለመቀየር የሚረዱ የግንዛቤና የንቅናቄ መድረክ ያመቻቻል፤
14. በአገር አቀፍና በክልል ደረጃ የወጡት የሴቶች ልዩ ድጋፍ መብት በአግባቡ በክልሉ ሥራ ላይ እንዲውሉ ስልት ይቀይሳል፣ አፈፃፀሙንም ይከታተላል፤
15. የሴትና የህፃናት ሁለተናዊ የኑሮ ሁኔታ ለማሻሻል የሚረዱ ጥናቶችን ያጠናል፣ ወይም ያስጥናል፣ኘሮግራም እና ኘሮጀክቶችን በመቅረጽ ፈንድ ያፈለልጋል፣ ተግባራዊ እንዲሆን ያደርጋል፤
16. የህፃናት መብትና ደህንነት እንዲጠበቅ ይሠራል፣ የሚመለከታቸው አካላት ያስተባብራል፤
17. በክልሉ የሚንቀሳቀሱ መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ጋር የሴቶችና ህፃናትን በሚመለከት ጉዳዮች ዙሪያ አብሮ ይሰራል፣ ሁኔታዎችን ያመቻቻል፣ ይከታተላል፣ አፈፃፀማቸውን ይገመግማል፤
18. ሴቶች በክልሉ ውስጥ በሚሰጡ ሥልጠናዎች፣ ደረጃ ዕድገት ቅጥር የትምህርት ዕድል፣ እንዲሁም በተለያዩ የውሳኔ ሰጪ ቦታዎች ውስጥ በሚገባ መወከላቸው ይከታተላል፣ የተደራጀና የተጠናከረ መረጃ ይይዛል፣ የማስተካከያ እርምጃዎችን እንደወሰዱ ያደርጋል፤
19. በክልሉሕግ አውጪ፣ አስፈፃሚና ሕግ ተርጓሚው የመንግስት አካላት አደረጃጀት ውስጥ ሴቶች በውሳኔ ሰጪ ቦታዎች ላይ በሚገባ መወከላቸውን ያረጋግጣል፣ ይከታተላል፤
20. በአስቸጋሪ የኑሮ ሁኔታ ውስጥ የሚገኙትን ሴቶችና ህፃናት ሁኔታ ለማሻሻል የሚረዱ ጥናቶችን ያጠናል ወይም ያሰጠናል፣ ኘሮግራሞችንና ኘሮጀክቶችን በመቅረጽ ፈንድ ያፈላልጋል፣ ተግባራዊ እንደሆን ያደርጋል፤
21. እያንዳንዱ ሴክተር መስሪያ ቤት እቅድና ሪፖርት ሥርዓት ጾታ ያገናዘበ መሆኑን ይገመግማል ወይም ያስገመግማል አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ የማስተካከል እርምጃ እንዲወሰድ ያደርጋል፤
22. ዓላማውን ተግባራዊ ለማድረግ የሚያስፈል ጉሌሎች ተግባራትን ያከናውናል፡፡

<u>አንቀጽ 27</u>

<u>የመንግስት ኮሙኒኬሽን ጉዳዮች ቢሮ</u>

ቢሮዉ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባሮች ይኖሩታል፡-

1. ለመንግሥት የኮሙኒኬሽን ሥራ አመራር መስጠትና በመስኩ መልካም አፈጻጸምየሚኖርበትን ሥርዓት መፍጠር ፤
2. ለክልል መንግሥት መሥሪያ ቤቶች የሕዝብ ግንኙነት ሥራ አቅጣጫ ማስቀመጥና ማስተባበር፤
3. የክልል መንግሥት መሥሪያ ቤቶች የሕዝብ ግንኙነት ሠራተኞችን የአቅም ግንባታ ተግባሮች ማከናወን፣አጠቃላይ የስምሪትና የእድገት አቅጣጫ መወሰን ፤
4. የመንግሥት ቃል አቀባይነት ሥራን ጨምሮ የመንግሥት ኢንፎርሜሽን ዋነኛ ምንጭ በመሆን ማገልገል፣የመንግሥትን መልዕክቶች መቅረጽና በልዩ ልዩ መንገዶች ማሰራጨት፣በአገራዊና ዓለም አቀፍ ጉዳዮች ላይ የመንግሥትን አቋም መግለጽ ፤
5. የመንግሥት የኮሙኒኬሽን ፕሮግራሞችን ይዘትና አፈጻጸም ማቀናጀት ፤
6. የአገር ውስጥና የውጭ የክልል ሚዲያ የዕለት ተዕለት ዘገባ ቅኝት ሥራዎችን በማከናወንና የሕዝብ አስተያየት በማሰባሰብ መተንተንና ለሚመለከታቸው አካላት ማሰራጨት፤
7. በመንግሥት ፖሊሲዎችና በተለያዩ አገራዊ ጉዳዮች ላይ ግንዛቤ ለመስጠትና ግልጽነትን ለመፍጠር ሕዝባዊ የውይይት መድረኮችን ማዘጋጀትና ማስተባበር ፤
8. የክልሉ ከፍተኛ የመንግሥት ባለሥልጣናት ኅብረተሰቡን በአካል አግኝተው እንዲያነጋግሩና ተቋማትን በመጐብኘት የሥራ ክንውኖችን እንዲገነዘቡ ሁኔታዎችን ያመቻቻል፤
9. በክልሉ መስሪያ ቤቶችና በወረዳ ውስጥ ከሚገኙ ኮሙዩኒኬተሮች ጋር ጠንካራ የግንኙነት ሥርዓት መፍጠር፣ እንዲሁም የአቅም ግንባታ ድጋፍ መስጠት፤
10. የክልሉ የመንግሥት የዌብሳይት ሥራዎች መሥራት፤
11. ልዩ ልዩ የሕትመትና ኦዲዮ ቪዲዮ ምርቶችን ማምረት፣ የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች የፎቶ ግራፍና የኦዲዮ ቪዲዮ ቀረፃና የአርማና የህትመት ዲዛይን እንዲሠራላቸው ሲጠይቁ የማዘጋጀትና የማማከር አገልግሎት መስጠት፤
12. ለአገር ውስጥና ለውጭ ጋዜጠኞች በየወቅቱ መግለጫ ይሰጣል፤
13. ክልሉ በአገር ውስጥም ሆነ በውጭው ዓለም ሊታወቅበት የሚችልበትን ትክክለኛ ገጽታ ሰፊ መረጃ መስጠት፣በኢትዮጵያ ሆነ በክልሉ ላይ የሚነሱ የተሳሳቱ መረጃዎችን መመከት፤
14. በኮሙዩኒኬሽን ሥራ ዙሪያ በሚመለከታቸው መንግሥታዊና መንግሥታዊ ያልሆኑ ባለ ድርሻ ወገኖች መካከል በጋራ ፍላጐት ላይ የተመሰረተ የአጋርነት ሥርዓት መዘርጋት፤
15. የሚዲያ መሠረት ልማት የሚያድግበትንና ብቃት ባለው ባለሙያ የታገዘና በክልል ብዙህነት ላይ የተመሠረተ ሚዲያ እንዲገነባ ምቹ ሁኔታ መፍጠር ፤
16. በኢንፎርሜሽን፣ በኮሙዩኒኬሽንና ሚዲያ ጉዳዮች ላይ ጥናትና ምርምር ማካሄድ ፣ለሚሠጠው አገልግሎት እንዳስፈላጊነቱ በሕግ መሠረት ክፍያ መሰብሰብ ፤

17.በመንግሰትም ሆነ በግሉ ዘርፍ የማስታወቂያና የፕሮሞሽን ስራዎችን በተመለከተ ከሚመለከተዉ አካል ጋር በመሆን የአሰራር ስርዓት ይዘረጋል፣ ፈቃድ ይሰጣል፣ይሰርዛል፣ያድሳል፤

18. የንብረት ባለቤት ይሆናል፣ውል ይዋዋላል፣ በስሙ ይከሳል፣ ይከሰሳል፤

19. ዓላማውን ለማስፈጸም የሚረዱ ሌሎች ተግባሮችን ያከናዉናል፡፡

<u>አንቀጽ 28</u>

<u>የአካባቢ፣ደንናየመሬት አስተዳደር ቢሮ</u>

ቢሮዉ የሚከተሉ ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. በ□ዴራል የአካባቢ ፖሊሲ ላይ ተመስርቶ የክልሉን የአካባቢ ሕጎችና ስልቶችያዘጋጃል፣ ሲ□□ቅም በሥራ ላ□ እንዲውሉ ያደርጋል፣ አፈጻጸማቸዉንም ይከታተላል፤
2. በ□ልሉ □ስ□ በሚካሄድ የልማት ፕሮጀክቶች፣ ፖሊሲዎችና ስልቶች ላይ የአካባቢ ተጽዕኖ ግምገማ ለማካሄድ የሚያስችል ሥርዓት ይዘረጋል፤
3. የማህበራዊና ኢኮኖማያዊ ልማት ፕሮጀክቶች በአካባቢ ላይ የሚኖራቸው ጉልህ ተፅዕኖ□እንዲገመገም ከፕሮጀክቱ አቅራቢዎች የአካባቢ ተፅዕኖ ዘገባ □እንዲቀርብ ያደርጋል፣ ዘገባዎችን በመመርመር የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ይሰጣል፣ አፈፃፀማቸውን ይከታላል፣ □ቆ□□ራል፤
4. የማህበራዊና የኢኮኖሚያዊ የልማት ፖሊሲዎች፣ ኅሕጎች፣ ዕቅዶችና መርሀ-ግብሮች በሥራ ላይ ከመዋላቸው በፊት ከአካባቢ ጥበቃ ቁጥጥርና ክትትል አንፃር ለዘላቂ ልማት ያላቸውን አስተዋጽኦ በመመልከት የውሳኔ ሀሳብ ለመንግስት ያቀርባል፤
5. በአካባቢ እንክብካቤና ልማት የተሰማሩ መንግስዊ ያልሆኑ ድርጅቶች፣ የማኅበረሰቦች ማኅበራትንና መንግስዊ አካላትን ከአካባቢ ጥበቃ አንፃር ያስተባብራል፤
6. በሕግ የተደነገጉ የፌዴራሉ የአካባቢ ደረጃዎች ሳይጣሱ የክልሉን የአካባቢ ደረጃዎች ያዘጋጃል፣ ሲጸድቁም አግባብነት ላላቸው አካላት ያሳውቃል፣ በሥራ ላይ መዋላቸውን ያረጋግጣል፤
7. በረሃማነትን ለመከላከልና የተጎሳቆሉ ወይም የተራቆቱ አካባቢዎች ሥርዓተ-ምህ□ር መልሶ ማቋቋም የሚያስችሉ ጥናቶችን ያካሂዳል፣ □ማስ□□ሚያ ስልቶችን ይቀይሳል፣ አግባብ ባላቸው አካላት መተግበሩን ይከተላል፤
8. የደን ምርምር እና ልማት ለማስፋፋት የሚያስችሉ የምርምር፣ የግብዓት ማባዣ፣ የደን ዕፅዋት ዘር ጥራት ቁጥጥር ማዕከላት እና ላቦራቶሪዎችን ያቋቁማል፣ ያስተዳድራል፤
9. የአካባቢ ሁኔታ□ ለማሻሻል አስተዋፅኦ ሊያደርጉ በሚችል መልክ ማህበረሰቦች የየራሳቸውን □ኃይል ፍላጎት ለማሟላት በአካባቢ ላይ □ሚኖረዉን ተጽዕኖ ለማስቀረት □እንዲችሉ ተፈላጊ ሁኔታዎችን ያመቻቻል፣ጠቀሜታ ያላቸው ልምዶችንና አሰራሮችን ያሰራጫል፤

10. አግባብ ባላቸው ህግጋት በተደነገገው መሰረት አካባቢን ከብክለት ለመጠበቅ ማናቸውም የማምረቻና የአገልግሎት መስጫ ተቋማት ላይ በኅብረተሰብ ተሳትፎና በተቆጣጣሪዎች አማካኝነት ክትትል ያካሂዳል፣ተገቢውን ርም□ □□ስ□ል፤

11. የከተማ ቆሻሻ /ጉድፍ/ አሰባሰብ፣ አጠቃቀምና መልሶ መጠቀምና አወጋገድ የሰውን ጤናና የአካባቢን ደህንነት በማያቃውስ ሁኔታ□መፈፀሙን ለዚህም ተገቢ መመሪዎችን አውጥቶ በሥራ ላ□ □□ላል፤

12. ከፌዴራሉ የመረጃ ማዕከሎች ሥርዓት ጋር በተጣጣመ መልኩ የክልሉ የአካባቢ ምጣኔ ሀብት የሚመለከቱ መረጃዎችን በማሰባሰብ ጥናትና ትንተና ያካሂዳል፣ ያሰራጫል፤

13. የአካባቢ ጥበቃና □እንክብካቤ ግንዛቤ በኅብረተሰቡ ዘንድ እንዲዳብር የአካባቢ ትምህርት በክልሉ የሚስፋፋበትን ስልት ይቀይሳል፣በትምህርት ካሪኩለም መካተታቸዉን ያረጋግጣል፣ ይከታተላል፣ ትምህርት ይሰጣል፣ አስተማሪ የሆኑ ሞዴል የአካባቢ ልማት ሥራዎች ያካሂዳል፣ እንዲሁም አርአያነት ያለው□የእንክብካቤ ሥራ የሠሩ ግለሰቦች፣ ድርጅቶችና የሌሎች አካላት ተግባር በህዝቡ ዘንድ □እንዲታ□ቅ □□ር□ል፣ □ማበረታቻ ድጋፍ የሚያገኝበትን ስልት ይቀይሳል አፈፃፀሙን ይከታተላል፤

14. በአካባቢ እንክብካቤ የኅብረተሰቡ ተሳትፎን ያበረታታል □እንዲጎለብትም ያደርጋል፤

15. የተፈጥሮና ሰው ሠራሽ ደን ልማት፣ ጥበቃና አጠቃቀም ሥርዓት ይዘረጋል፣ ያለማል እንዲለማ ያደርጋል፣ ከማናቸውም ጉዳት እንዲጠበቅ ያደርጋል የምርት ሰጪ ደኖች አጠቃቀም ይወስናል፣የምክርና የሥልጠና አገልግሎት ይሰጣል፤

16. ለደን ልማት፣ ለደን ውጤቶች አጠቃቀምና ዝውውር ፈቃድ ይሰጣል፣ ይቆጣጠራል፣በሕግ አግባብ እርምጃ ይወስዳል፣ ያስወስዳል፤

17. ጥብቅ የተፈጥሮና ሰው ሠራሽ ደኖች የሚሰጡትን የሥነ-ምህዳር አገልግሎት በገንዘብ እንዲተመን በማድረግ ተጠቃሚነትን ለማረጋገጥ ከሚመለከተው ጋር በመቀናጀት የደን ካርቦን ሽያጭ ኢንቨስትመንት እቅድያዘጋጃል፣ተግባራዊ እንዲሆን ይሠራል፣ በክልሉ አካባቢን፣የመሬት አጠቃቀምና አስተዳደርን በሚመለከቱጉዳዮች አግባብነት ላላቸው አካላት ምክርናየቴክኒክ ድጋፍ ይሰጣል፤

18. ለመሬት ተጠቃሚ አርሶ አደሮች ወይም ድርጅቶች የይዞታ የመጠቀሚያ መሬት ትክክለኛ ስፋት በመወሰን በካዳስተር□□ተ□□□ □ብተር ለመስጠት የአሰራር ማንዋል በማዘጋጀት አፈጻጸሙን ይከታተላል፣ □ቆ□□ራል፤

19. ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር የክልሉን የመሬት ዓይነትና መጠን አጥንቶና መዝግቦ ይይዛል፣ ያስተዳድራል፣ አጠቃቀሙን ይወስናል፣ ይቆጣጠራል፣ ውጤታማነቱን ይገመግማል፣ እንደአስፈላጊነቱ መረጃዉን ለተጠቃሚዎች ይሰጣል፤

20.መሬት በተለያዩ ምክንያቶች እንዳይጎሳቆል ወይም ምርታማነቱን እንዳያጣና ከጥቅም ውጭ እንዳይሆን የመሬት ተጠቃሚዎች በይዞታቸው ላይ የተለያዩ እንክብካቤዎች እንዲያደርጉ ትምህርት ይሰጣል፣ የማትጊያ ዘዴዎችን ይቀይሳል፣ ግዴታቸውን በማይወጡ ላይ አስተዳደራዊ እርምጃ ይወስዳል፤

21.በመሬት የመጠቀም መብት የተሰጣቸው ግለሰቦች/ድርጅቶች/ የያዙትን መሬት የመጠቀም መብት በውርስ/በኪራይ/ የሚያስተላልፉበትን እና ሌሎች መሬትን ለማስተዳደር የሚወጡ ደንቦችና መመሪያዎችን ይቀርጻል፣ ሲፈቀድም ያስፈጽማል፤

22.የግል ባለሃብቶች በመሬት ላይ የልማት ሥራ ከመጀመራቸው በፊት የአጠቃቀም እቅዳቸውን እየገመገመ ያፀድቃል፣ በዕቅዱ መሰረት ተግባራዊ መሆኑን ይከታተላል፤

23.የክልሉን የአካባቢ፣ የመሬት አጠቃቀምና አስተዳደር መረጃዎችን ለማደራጀት ሥርዓት ይዘረጋል፣ ክልላዊ የመረጃ ቋትይመሰርታል፣ መረጃዎችን ያሰባስባል፣ ትንተና እያካሄደ ወቅታዊ ማስተካከያዎችን ያደርጋል፣ በአካባቢና በተፈጥሮ ሀብት ልማት ዘርፍ ፍላጎት ላላቸው ተጠቃሚዎች ዝግጁ ያደርጋል ያሰራጫል፤

24.የክልሉ የልማት ስትራቴጂዎችና ፖሊሲዎች ዘላቂ የመሬት አጠቃቀምን መሰረት አድርገዉ እንዲተገበሩ ክልል አቀፍ መሪ የመሬት አጠቃቀም ዕቅድ ያዘጋጃል፤

25.የደን ዕፅዋት ልማት እና ጥምር እርሻ እንዲለመድና እንዲስፋፋ ይሰራል፣ ያስተባብራል፣ ተስማሚ የሆኑ የደን ዛፍ ችግኞች እንዲዘጋጁ የቴክኒክ አገልግሎት እንዲዳረስ ጥረት ያደርጋል፤

26.የዕፅዋት ጀኔቲክ ሀብቶች ዝውውርን ይቆጣጠራል፣ የኳራንቲን ቁጥጥር ሥርዓት ይዘረጋል፤

27.በአከባቢ እና በደን ዘርፍ የሚሰሩ ማህበራት እና ክበባት እንዲቋቋሙና እንዲስፋፉ፣ የአሠራር ሥርዓት እንዲዘረጋያደርጋል፤

28.በእጣን እና የዱር ሙጫ፣ እንዲሁም በሌሎች የዕፅዋት የዱር እንስሳት ውጤቶች ልማት ሮያሊቲ ክፍያን ይወስናል፤

29.በመመናመን ላይ የሚገኙትን የዕፅዋትን እና የዱር እንስሳትን በመለየት የሚለሙበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤

30.በክልሉ የአከባቢ፣ የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም በሚመለከቱ ጉዳዮች አግባብ ላላቸው አካላት የቴክኒክ ምክርና ድጋፍ ይሰጣል፤

31.የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም የሕግ ማዕቀፎችን ያዘጋጃል፣ የሚመለከተው አካል ሲያፀድቅም በበላይነት ይተገብራል፣ ይደግፋል፣ ይቆጣጠራል፣ ዝርዝር የአሠራር ሂደቶችን ፣

ማንዋሎችን እንዲሁም ሌሎች የሥነ-ምድር መረጃ ማሰባሰቢያና ማሰራጫ ቅፃቅጾችን በማዘጋጀት ያሰራጫል፤

32. መሬት በተለያዩ ምክንያቶች እንዳይጎሳቆል ወይም ምርታማነቱን እንዳያጣና ከጥቅም ውጪ እንዳይሆን የመሬት ተጠቃሚዎች በይዞታቸው ላይ የተለያዩ እንክብካቤዎች እንዲያደርጉ ትምህርት ይሰጣል፣ የማትጊያ ዘዴዎችን ይቀይሳል፣ ግዴታቸውን በማይወጡ ላይ አስተዳደራዊ እርምጃ ይወስዳል፤

33. ለህዝብ ጥቅም ሲባል ይዞታውን እንዲለቅ ለሚደረግ የገጠር መሬት ባለይዞታ ተመጣጣኝ ካሣ ማግኘት እንዲችል ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን ይሰራል፣ አፈጽጸሙንም ይከታተላል፣ ድጋፍ ያደርጋል፤

34. ከገጠር መሬት የይዞታና የመጠቀም መብት ጋር ተያይዞ የሚነሱ አቤቱታዎች፣ አለመግባባቶችና ቅሬታዎችን በማጣራት ተገቢውን አስተዳደራዊ ምላሽ ይሰጣል፣

35. አዲስ የይዞታና የመጠቀም መብት በመለየት በህጉ መሠረት የመሬት አቅርቦት ያመቻቻል፣ ለሚመለከተው አካል አቅርቦ ያስፀድቃል፣ አስፈላጊውን ውል እንዲይዙ ያደርጋል ድጋፍ ያደርጋል፣ ይቆጣጠራል፣ግዴታቸውን በማይወጡ ተጠቃሚዎች/ ባለይዞታዎች ላይ አስፈላጊውን አስተዳደራዊ እርምጃ ይወስዳል፤

36. በገጠር መሬት ላይ ለሚሰማሩ አልሚ የግል ባለሃብቶች በሕጉ መሠረት የመሬት አቅርቦት ያመቻቻል፣ ለሚመለከተው አካል አቅርርቦ ያስፀድቃል፣ አስፈላጊውን ውል እንዲይዙ ያደርጋል፣ የመጠቀም መብት ያስከብራል፣ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን አፈጻጸማቸውን በመከታተል ድጋፍ ያደርጋል፣ ይቆጣጠራል፣ ግዴታቸውን በማይወጡ ተጠቃሚዎች/ባለይዞታዎች ላይ አስፈላጊውን አስተዳደራዊ እርምጃ ይመስዳል፤

37. በግል፣በጋራ፣ በወልና በመንግስት የገጠር መሬት ይዞታዎች ላይ መረጃ በማሰባሰብ፣ በማጠናከርና በመተንተን ጥራት ያለውና ወቅታዊ መረጃ ለተጠቃሚው ያደርሳል፣ ክልላዊ የገጠር መሬት የካዳስተር እና ሌሎች መሬጃዎች ቋት በመፍጠር ለተገልጋዩ እንዲደርሱ ያደርጋል፣ የማሳን የመረጃ ለውጥ በየጊዜው በመከታተል በመመዝገብ ወቅታዊ ያደርጋል፤

38. የገጠር መሬት ምዝገባ ሥርዓት ይዘረጋል፣ይተገብራል፣አፈጻጸሙንም ይደግፋል፣በገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም የሚከናወኑ ሥራዎች በበላይነት ያቅዳል፣ይፈፅማል፣ ይከታተላል፣ሪፖርቱንም ለሚመለከተው አካል በወቅቱ ያደርጋል፤

39. ከአከባቢያዊ፣ከኢኮኖሚያዊና ከማህበራዊ አገልግሎት አንፃር ጠቄሜታቸው የጎሉ የገጠር መሬቶችን ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በጥናት በመለየት የይዞታና የመጠቀም መብት ያረጋግጣል፤

40.ለክልሉ ልማትና ዕድገት የሚያስፈልጉ የአካባቢ፣የገጠር መሬት የካዳስተር ቅየሳ፣የካርታና ሌሎች የሥነ ምድር መረጃ ያሰባስባል፣ይተነትናል፣ጥናት ያደርጋል፣ወቅታዊ ማስተካከያዎችን እያደረገ ተግባራዊ ያደርጋል፤

41.የገጠር መሬትን ለተሻለ ማህበራዊ፣ኢኮኖሚያዊና አካባቢያዊ ተጠቃሚነትን በዘላቂነት ለማረጋገጥ እንዲቻል በተለያዩ ደረጃ የገጠር መሬት አጠቃቀም እቅድ ያዘጋጃል፣አተገባበሩን ይከታተላል፣ይቆጣጠራል፣በሚወጣው የአጠቃቀም እቅድ መሠረት ግዴታቸውን በማይወጡ ተጠቃሚዎች ባለይዞታዎች ላይ አስፈላጊውን አስተዳደራዊ እርምጃ ይወስዳል፤

42.የንብረት ባለቤት ይሆናል፣በህግ መሰረት ዉል ይዋዋላል፣በራሱ ሥም ይከሳል፣ይከሰሳል፤

43.ዓላማውን ለማስፈፀም የሚያስፈልጉ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል፡፡

አንቀጽ 29

ገቢዎች ባለስልጣን

ባለስልጣን መስሪያቤቱ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ተሰጥቶታል፡-

1. በክልሉ ውስጥ የታክስ ሕጎችን ደንቦችንና መመሪያዎችን ያስከብራል፣ ያስፈጽማል፤
2. በሕግ ተለይተው በክልሉ መንግስት እንዲሰበሰቡ የተመደቡትንና ከፌዴራሉ መንግስት በሚሰጠው ውክልና መሠረት በክልሉ መንግስት እውቅና የፌዴራልንና የጋራ ገቢዎችን ይወስናል፣ ይሰበስባል፤
3. በክልሉ ኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴ ላይ ተመሥርቶ ጥናቶችን በማካሄድ የክልሉን የገቢ መሠረት ያሰፋል፤ በታክስ አስተዳደሩ የሚከሰቱ ችግሮችን በማጥናት እንዲፈቱ ያደርጋል፤
4. በክልሉ ውስጥ በመካሄድ ላይ ያለውን የታክስ ሥርዓት ማሻሻያ ፕሮግራም አፈፃፀም በባለቤትነት ይመራል፣ ያስተባብራል፤
5. የታክስ ሕጎችን ለማስፈፀም የሚያስፈልጉትንና በማናቸውም ሰው እጅ የሚገኙ ሰነዶችን ይመረምራል፤
6. ታክስ ከፋዩ ኅብረተሰብ ታክስ በፈቃደኝነት የመክፈል ባህልን እንዲያዳብርና መብትና ግዴታውን ጠንቅቆ እንዲረዳ በተለያዩ የግንዛቤ ማስጨበጫ መድረኮች ትምህርት እንዲሰጥ ያደርጋል፤ የታክስ አስተዳደር ብቃት ያላቸውን ባለሙያዎች ለማፍራት የሚያስችለውን የሥልጠናና የሙያ ማሻሻያ ስልቶች ይዘረጋል፤
7. የታክስ ሕጎችን በመጣስ የሚፈፀሙ ወንጀሎችን ይመረምራል፣ ይከሳል፣ ይከራከራል፤ ይህንኑ ለማከናወን የራሱን ዐቃቢያነ-ሕግና የታክስ ወንጀል መርማሪዎች ያደራጃል፣ አፈፃፀማቸውን ይቆጣጠራል፤

8. በክልሉ ውስጥ ዘመናዊ የታክስ አወሳሰንና አሰባሰብ ሥርዓት በመዘርጋት ተግባራዊ ያደርጋል፤ በመስኩ የግልፅነትና የተጠያቂነት መርሆዎችን መሠረት በማድረግ ፍትሐዊ፣ ቀልጣፋና ጥራት ያለው አገልግሎት ይሰጣል፤ ታክስ ነክ መብቶች በአግባቡ እንዲፈፀሙ ያደርጋል፤
9. በክልሉ ውስጥ ለሚገኙት ታዳጊ ከተሞች እና ማዘጋጃ ቤቶች ለሚሰበስቧቸው ገቢዎች ባለስልጣኑ ሁሉአቀፍ የሙያ ድጋፍ እና የተሟላ አቅም እንዲኖራቸው የአሰራር ስልጠና፤ክትትልናድጋፍ ይሰጣል፤
10.ለታክስ አወሳሰን የሚያስፈልጉትን መረጃዎች ያሰባስባል፤ ያጠናክራል፤ እነዚህኑ በመጠቀም ታክስ ይወስናል፤ ይሰበስባል፤የታክስ ሕጎችን፣ ደንቦችንና መመሪያዎችን ማውጣትና ማሻሻል ሲያስፈልግ ጥናቶችን ያካሂዳል፤ለክልሉ መንግስት አቅርቦ ያስወስናል፤
11.ለታክስ ከፋዩ አማራጭ የታክስ መክፈያ ተቋማትን ያመቻቻል፤
12. የመሥሪያ ቤቱን የአጭር፣ የመካከለኛና የረጅም ጊዜ እቅድና በጀት አዘጋጅቶ ያቀርባል ሲፈቀድለትም ተግባራዊ ያደርጋል፤ የስራ እንቅስቃሴዎቹን በሚመለከት ለሚመለከታቸው አካላት ሪፖርቶችን ያቀርባል፤
13.በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 7 የተደረገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የታክስ ወንጀሎችን የመመርመርና የመክሰስ ሥልጣኑን እንደአስፈላጊነቱ ለክልሉ ፖሊስ እና ለክልሉ ፍትህ አካላትበውክልና ሊሰጥና ሊያሰራ ይችላል፤
14.ይህን አዋጅ ተግባራዊ ለማድረግ በክልሉ መስተዳደር ምክረር ቤት ጸድቆ በሚወጣ ልዩ የባለስልጣኑ የሠራተኞች መተዳደሪያ ደንብ መሠረት ሠራተኞችን ይቀጥራል፤ያስተዳድራል፤ ያሰናብታል፤
15. ባለስልጣኑ በክልሉ መንግሥትና በወረዳ/ከተማ አስተዳደር ስልጣን ሥር የሚወድቁትንና የጋራ የግብር እና ታክስ መሠረቶችን አይነትና ብዛት ይለያል፤ በእነዚሁ አካላት መካከል የሚከፋፈልበትን ቀመር ያዘጋጃል፣ ለክልሉ መንግሥት አቅርቦ ያስወስናል፤
16.የንብረት ባለቤት ይሆናል፣ ውል ይዋዋላል፣ በሥሙ ይከሳል፣ይከሰሳል፤
17.ዓላማዎችን ለማስፈጸም የሚረዱሌሎች በህግ የተፈቀደ ተግባራትን ያከናውናል፡፡

አንቀጽ 30

የቴክኒክ ሙያና ኢንተርፕራይዞች ልማት ቢሮ

ቢሮዉ የሚከተሉት ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. የአገሪቱን የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ስትራቴጂና መርሃ-ግብር በክልል ደረጃ ለማስፈፀም የሚያስችሉ ወቅታዊ እቅዶችን ያዘጋጃል፣ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና የሚያጎለብቱ ፕሮጀክቶችን ያዘጋጃል ሲፀድቁም ተግባራዊ መሆናቸውን ያረጋግጣል፤

2. በአገር አቀፍ ደረጃ የወጡ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና የሙያ ደረጃዎች ተግባራዊ መሆናቸውን ያረጋግጣል፤
3. በሚወጣው አገር አቀፍ መመሪያ መሰረት የመካከለኛ ቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ፕሮግራሞች በክልሉ ውስጥ መደራጀታቸውን ያረጋግጣል፤
4. በቢሮዉ የሚዘጋጁ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ሥርዓተ-ትምህርቶች በክልሉ ውስጥ ተግባራዊ እንዲሆኑ ፡-
   (ሀ) መደበኛና መደበኛ ያልሆኑ/አጫጭር/ የቴክኒክና ሙያ ሥልጠናዎችን በሚመለከት ሥርዓተ-ትምህርት እንዲዘጋጅና እንዲተገበር ያደርጋል፣ይቆጣጠራል፤
   (ለ) በክልሉ የሚገኙ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት አጥንተው በሚያቀርቡት የውሳኔ ሃሳብ መሰረት አዳዲስ የሥልጠና መስኮች ለመክፈት ሲፈልጉ ቢሮዉ እንዲከፍቱ ፈቃድ ይሰጣል፡፡
5. የማሠልጠኛ ተቋማት እንዲመሩባቸው የወጡና/ወይም የሚወጡ መመሪያዎች በክልሉ ውስጥ በሚገኙና የሚቋቋሙ የማሰልጠኛ ተቋማት ተግባራዊ መደረጋቸውን ይቆጣጠራል፣እንዲሁም የማሰልጠኛ ተቋማትን እውቅና አሰጣጥ በሚመለከት የሚወጡ አገር አቀፍና የክልሉ መመሪያዎችን በክልሉ ውስጥ ተግባራዊ ያደርጋል፤
6. የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት የቴክኖሎጂ ሽግግርና የፈጠራ ማዕከላት እንዲሆኑ ከሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት ጋር በመሆን ተገቢውን እገዛ ያደርጋል፤
7. የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ማጠናቀቂያ ማስረጃ አሰጣጥን በሚመለከት የሚወጣው አገር አቀፍ መመሪያ በክልሉ ውስጥ በሚካሄዱ የቴክኒክና ሙያ ሥልጠናዎች ተግባራዊ መደረጉን ያረጋግጣል፤
8. የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ከማምረቻና ከአገልግሎት ሰጪ ተቋማት ጋር ተቀናጅተው የሥራ ላይ ልምምድ በተገቢው መንገድ እንዲተገበር አስፈላጊውን እገዛ ያደርጋል፣ ያስተባብራል፤
9. በክልሉ ውስጥ የሚካሄዱ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ፕሮግራሞች ከክልሉ መንግስት የልማት ትልምና የሰው ኃይል ፍላጎት ጋር በተጣጣመ መልኩ መካሄዳቸውን ይከታተላል፣ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ፕሮግራሞች ከክልሉ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ የሰው ኃይል ፍላጐት ጋር እንዲጣጣም ለማድረግ የሚያስችሉ የሙያ ገበያ ፍላጐትና ሌሎችንም ጥናትና ምርምሮች ያካሂዳል፣ እንዲካሄዱ ያደርጋል፣ያስተዋውቃል፣ የጥናትና ምርምር ውጤቶች ቤተ-መረጃ ያደራጃል፣ ለተጠቃሚዎች ክፍት ያደርጋል፤

10.በክልሉ ውስጥ የሚካሄዱ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ፕሮግራሞችን ውጤታማነት ለማረጋገጥ እንዲቻል የድህረ ሥልጠና ክትትልያደርጋል የድህረ ሥልጠና ጥናቶች እንዲካሄዱ ያደርጋል፤

11.በክልሉ ውስጥ በሚካሄዱ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ሴቶችና አካል ጉዳተኞች ልዩ ትኩረት እንዲያገኙ ሁኔታዎችን ያመቻቻል፣ በዚህ ረገድ የሚቀየሱ አገር አቀፍ ስርዓቶች በክልሉ ውስጥ ተግባራዊ መደረጋቸውን ያረጋግጣል፤

12.በክልሉ ውስጥ ለሚካሄዱ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት የደረጃ ብቃት ማረጋገጫና የእውቅና ፈቃድ ይሰጣል፣በሚወጣው ደንብ መሠረት ከደረጃ በታች የሆኑትንና የሥልጠና ጥራት ላይ ችግር ያለባቸውን ተቋማት የዕውቅና ፈቃድ ይሰርዛል፤

13.የክልሉን የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ኮሌጆች በበላይነት ይመራል ያስተባብራል፣ እንዲሁም ቦርዶች በክልሉ ኮሌጆችና በተቋማት ደረጃ በሕግ መሠረት መቋቋማቸውን ይከታተላል አደረጃጀታችዉና አስተዳደራቸውን እያጠና እንዲሻሻል ለሚመለከተው ያቀርባል፣ የሥልጠና አካሄዳቸውንም ይከታተላል፣ ይቆጣጠራል፤

14.የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት የምርት ማዕከላትን በማቋቋምና የገቢ ማዳበሪያ ሥርዓት በመዘርጋት የውስጥ ገቢያቸውን የሚያዳብሩባቸውን ሁኔታዎች ያመቻቻል፤

15.የቴክኒክና ሙያ ምሩቃን በሙያቸው ተደራጅተው ወደ ሥራ በሚገቡበት ያላቸውን የሙያ ክፍተት በመለየት ከሚመለከታቸው ጋር በመቀናጀት በየደረጃው ሙያዊ እገዛ እንዲደረግላቸው አስፈላጊውን የሥራ ትብብር ያደርጋል እገዛ መደረጉን ይከታተላል፤

16.የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠናን አስመልክቶ ለኅብረተሰቡ የተለያዩ የግንዛቤ ማስጨበጫ መድረኮችን ከሚመለከታቸው ጋር በመሆን ያዘጋጃል፣ያስተባብራል፤

17.በቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና የለውጥ ሥራዎች ላይ በአገር ውስጥና በውጭ አገር የሚሰለጥኑ ባለሙያዎች የጨበጡትን ዕውቀት ለሚመለከታቸው ፈፃሚ ባለድርሻዎች ማስተላለፋቸውን ይከታተላል፤

18.በክልሉ ውስጥ የሚገኙ የግል ባለሀብቶች በቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ዘርፍ የሚሳተፉበትን ሁኔታ ያመቻቻል፣መንግስታዊ ከሆኑና ካልሆኑ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማትና ኮሌጆች ጋር የጠነከረ ግንኙነት ይዘረጋል፣ ያበረታታል፣ ሁለንተናዊ ድጋፍ ይሰጣል፤

19. በክልሉ ውስጥ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት ስርጭት የተመጣጠነ መሆኑን ይከታተላል፣ከሚመለከታቸው ጋር በመመካከር ተጨማሪ ተቋማት የሚቋቋሙበትን ሁኔታ ያመቻቻል የሥልጠናዎችን ጥራትና ብቃት ያረጋግጣል ይቆጣጠራል፤

20. በክልሉ ከሚገኙ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት እንዲሁም ከሀገር ውስጥና በውጭ ከሚገኙ መሰል ተቋማት ጋር ግንኙነትን በመፍጠር የልምድ ልውውጥ ያደርጋል፣ የጋራ ጥቅምን በሚመለከቱ ጉዳዮች ላይ ይፈራረማል፤

21. የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ኮሌጆችና ተቋማት ከተለያዩ መንግሥታዊ ከሆኑና ካልሆኑ ድርጅቶች ጋር የትብብር ሥልጠና እንዲፈራረሙ ተገቢውን ድጋፍ ይሰጣል፣ ይከታተላል፤

22. ከትምህርት ሥርዓቱ ጋር የተጣጣመ አፈጻጸም እንዲኖር ለማድረግ በሚያስችል መልኩ ከክልሉ ትምህርት ቢሮ ጋር ተቀናጅቶ ይሰራል፣ እንዲሁም በቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ዘርፍ ለአገር አቀፍ ደረጃዎች፣ መመሪያዎች፣ እስትራቴጂዎችና መርሃግብሮች የተቀናጀ አፈጻጸም የክልሉን ድርሻ በሚመለከት ከአገር አቀፍ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ኤጀንሲ ጋር እንደየአግባቡ ተቀናጅቶ ይሰራል፤

23. የዘርፉን የልማት ስትራቴጂ በተገቢው ሁኔታ መተግበሩን ማረጋገጥ፣ በስትራቴጂው አፈፃፀም የሚከሰቱ ችግሮችን መፍታት፤

24. የዘርፉን ልማት ለማፋጠን የተዘጋጁ የድጋፍ ማዕቀፎች፣ የአቅም ግንባታ መርሀ ግብሮችና እነዚህኑ ለማስፈፀም የተዘጋጁ ረቂቅ መመሪያዎችን መነሻ በማድረግና በማጣጣም አፀ□ቆ ተግባራዊ ማ□ረ□፤

25. በዘርፉ ለተሰማሩ ኢንተርፕራይዞች በቂ የማምረቻና የመሸጫ ቦታዎች መ□□□ታቸውንና በግልፅ መመሪያ መተላለፉን ማረጋገጥ፤

26. የአንድ ማዕከል አገልግሎትን ማደራጀትና ማጠናከር፣ አገልግሎቶቹን በአግባቡ መስጠት የሚያስችል የተሻሻሉና አዳዲስ ሥርዓቶችን መዘርጋት፤ የማዕከላቱንም አቅም መገንባት፤

27. በዘርፉ ከሚሠሩ አካላት ጋር ተቀናጅቶ ለመሥራት የሚያስች ስልት መቀየስ፤የምክክር መድረክ ማመቻቸት፤

28. የተለያዩ ሚዲያዎችን በመጠቀም በየደረጃዉ ለሚገኙ ኢንተርፕራይዞች □ልማት ስትራቴጂን ለሕብረተሰቡ በስፋት የማስተዋወቅና የግንዛቤ መፍጠር ሥራዎችን መሥራት፤

29. በየደረጃዉ የሚገኙ ኢንተርፕራይዞች ወደ ሥራ እንዲገቡ ከቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት፤ ከዕደ-□ብበ ማሰል□ኛ ማዕከላትና ከአነስተኛ ፋይናንስ አቅራቢ ተቋማት ጋር በመሆን የኢንዱስትሪ ኤክስቴንሽን አገልግሎና ብድር የሚያገኙበትን ሁኔታ ማመቻቸት፤

30.በአንድ ማዕከል አገልግሎት ጣቢያ በየደረጃዉ ለሚገኙ ኢንተርፕራይዞች እንዲመዘገቡ፣ እንዲደራጁ፣ ሕጋዊ ሰውነት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት እንዲያገኙ፣ የዕድሳትና ስረዛ አገልግሎት □እንዲያገኙ □ሚ□ስችል አሠራር ሥርዓት መዘርጋት፤

31.በየደረጃዉ ለሚገኙ ኢንተርፕራይዞች በየዘርፎቻቸው በማህበር እንዲደራጁ በመ□□□ □□በ□ ትስስር ተጠቃሚ □እንዲሆኑ ማድረግ፤

32.በየደረጃዉ ለሚገኙ ኢንተርፕራይዞች የሂሳብ አያያዝ ምክርና የኦዲት አገልግሎት እንዲያገኙ ድጋፍ ማ□ረ□፤

33.በክልሉ የዘርፉን የልማት ስትራቴጂ መመሪያና ደንቦችን ከመተግበር አኳያ እንቅፋት የሆኑ ጉዳዮችን በጥናት በመለየት መፍትሔ መስጠት፤

34.በ□ልሉ በማኑፋክቸሪንግ ዘርፍ የእሴት ሰንሰለት ጥናት በማካሄድ በየደረጃዉ ለሚገኙ ኢንተርፕራይዞች ፍላጎት ላይ የተመሠረተ የሥልጠና፣ የፋይናንስ፣ የቴክኖሎጂና የምክር አገልግሎት እንዲያገኙ ማ□ረ□፤

35.□ሞ□ል ኢንተርፕራይዞችን ምርጥ ተሞክሮዎች በማጥናት፣በመቀመርና በማሠራጨ የዘርፉን ልማት ማ□□፤

36.በክልሉ ወጥ የሆነ የመረጃ ሥርዓት □እንዲደራጅ በማ□ረ□ ለዘርፉ ልማት አስፈላጊ የሆኑ መረጃዎችን በመሰብሰብ፣በመተንተን፣ በማደራጀትና ለተጠቃሚዎች በማሠራጨት አገልግሎት መስጠት፤

37.በየደረጃዉ ለሚገኙ ኢንተርፕራይዞች የልማት ስትራቴጂ መሠረት ከአነስተኛ ወደ ታዳጊ መካከለኛ የሚሸጋገሩ ኢንተርፕራይዞችን መለየት፤

38.በየደረጃዉ የሚገኙ ኢንተርፕራይዞችን ሂሣብ ቢያንስ በዓመት አንድ ጊዜ ራሱ ወይም እሱ በሚወክለው ሰው መመርመር፤

39.በየደረጃዉ ለሚገኙ ኢንተርፕራይዞች ልማት ምክር ቤት እንዲቋቋም ማድረግ፣ሥራዎችንም ማስተባበር፤

40.የንብረት ባለቤት የመሆን፣ ውል የመዋዋል፣ በስሙ የመክሰስና የመከሰስ ፤

41.ዓላማውን ከግብ ለማድረስ ሌሎች ተዛማች ተግባሮችን ያከናዉናል፡፡

ክፍል አምስት

የአስፈፃሚ አካላት መሥሪያ ቤቶች መዋቅር እና ኃላፊዎች

አንቀጽ 31

የአስፈፃሚ አካላት መሥሪያ ቤቶች በየደረጃው የሚቋቋሙ ስለመሆኑ

1. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 3 መሠረት የተቋቋሙ አስፈጻሚ አካላት መሥሪያ ቤቶች እንደሁኔታው በዞን፣ በልዩ ወረዳ፣ በወረዳ፣ በከተማ አስተዳደር ደረጃ ተሻሽለውእንደገና ሊቋቋሙ ይችላሉ፤ ዝርዝሩ በመስተዳድር ምክር ቤቱ ይወሰናል፡፡
2. የአስተዳደር ምክር ቤት አባል የሆኑ በየአስተዳደር እርከኑ የሚገኙ የአስፈፃሚ አካላት መሥሪያ ቤቶች ተጠሪነት ለዋና አስተዳዳሪውና ለአስተዳደር ምክር ቤቱ እንዲሁም በየደረጃው ላሉ የአስፈፃሚ አካላት መስሪያ ቤቶች ይሆናል፤
3. ለአስፈፃሚ የመንግስትመሥሪያቤቶችየተሰጠው ሥልጣንና ተግባር በየአስተዳደር እርከን ላሉት መስሪያ ቤቶች እንደአስፈላጊነቱ ተፈፃሚ ይሆናል፤
4. እያንዳንዱ የአስፈፃሚ አካላት መሥሪያ ቤቶች ኃላፊና እንደአስፈላጊነቱ ምክትል ኃላፊዎች፤ እንዲሁም የሥራ ሂደት ባለቤቶች እና ሠራተኞች ይኖሩታል፤
5. ተቀራራቢ ተግባር ያላቸው የአስፈፃሚ አካላት መሥሪያ ቤቶች አንድ የድጋፍ ሰጪ ማዕከል በጋራ ሊጠቀሙ ይችላሉ፤
6. በየደረጃው ያሉ አስፈጻሚ መሥሪያ ቤቶች በየአስተዳደር እርከኑ እንደ አስፈላኒነቱ ተቀናጅተው ወይም ተጣምረው ሊደራጁ ይችላሉ፤

ክፍል ስድስት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

አንቀጽ 32

አስፈጻሚ አካላትን እንደገና ስለማደራጀት

የመስተዳድር ምክር ቤት አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ደንብ በማውጣት፣ ማንኛውም አስፈጻሚ አካል እንዲታጠፍ ወይም ከሌላ አስፈጻሚ አካል ጋር እንዲዋሃድ ወይም እንዲከፋፈልወይም ተጠሪነቱ ወይም ሥልጣንና ተግባሩ እንዲለወጥወይም አዲስ አስፈጻሚ አካል እንዲቋቋም በማድረግ የክልሉን መንግሥትአስፈጻሚአካላት መስሪያ ቤቶችን የማደራጀት ሥልጣን በዚህ አዋጅ ተሰጥቶታል፡፡

አንቀጽ 33

ደንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

1. ይህን አዋጅ ለማስፈፀም የሚረዱ ደንቦችን መስተዳድር ምክር ቤት ሊያወጣ ይችላል፤
2. ይህን አዋጅና አዋጁን ለማስፈፀም የሚወጡ ደንቦችን ለማስፈፀም የሚረዱ መመሪያዎችን የመስተዳድር ምክር ቤት አባል የሆኑ የአስፈፃሚ አካላት መስሪያቤቶች ሊያወጡ ይችላሉ፡፡

አንቀጽ 34

የተሻሩ ሕጐች

1. በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ሥልጣንና ተግባር መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 137/2008 ዓ.ም በዚህ አዋጅ ተሽሯል፤
2. በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ሥልጣንና ተግባር መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 137/2008 ዓ.ም ላይ የተሻሩ ሕጎች በዚህም አዋጅ የተሻሩ ናቸዉ፤
3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ላይ የተመለከተዉ የተጠበቀ ሆኖ የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ማስፋፊያ ኤጀንሲ ማቋቋሚያ ደንብ ቁጥር64/2005 ዓ.ም በዚህ አዋጅ ተሽሯል፤
4. በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት የዕንስሳትና ዓሳ ሀብት ልማት ኤጀንሲ ማቋቋሚያ ደንብ ቁጥር 104/2008 ዓ.ም በዚህ አዋጅ ተሽሯል፡፡
5. በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት የክልሉ ገጠር መንገዶች ባለስልጣን ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 19/ 1991 ዓ.ም በዚህ አዋጅ ተሽሯል፡፡
6. ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማንኛውም አዋጅ፣ደንብ፣ መመሪያ ወይም አሠራር በዚህ አዋጅ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት አይኖረውም፡፡

አንቀጽ 35

መብትና ግዴታዎች ስለማስተላለፍ

1. የወጣቶችን ጉዳዩች የሚመለከቱ የቀድሞ የሴቶች፣ ሕፃናት እና ወጣቶች ጉዳይ ቢሮ መብትና ግዴታዎች በዚህ አዋጅ ለወጣቶችና ስፖርት ቢሮ ተላልፈዋል፤
2. የደን ልማትና ጥበቃ ዘርፍን የሚመለከቱ የቀድሞ የግብርናና ገጠር ልማት ቢሮ መብትና ግዴታዎች በዚህ አዋጅ ለአካባቢ፣ደንና የመሬት አስተዳደር ቢሮ ተላልፈዋል፤
3. የትራንስፖርት ዘርፍን የሚመለከቱ የቀድሞ የንግድ፣ኢንዱስተሪና ትራንስፖርት ቢሮ መብትና ግዴታዎች በዚህ አዋጅ ለመንገድና ትራንስፖርት ቢሮ ተላልፈዋል፤

4. የመንገድ ዲዛይንና ሌሎች ተዛማጅ ስራዎች የሚመለከቱ የቀድሞ የክልሉ ገጠር መንገዶች ባለስልጣን መብትና ግዴታዎች በዚህ አዋጅ ለመንገድና ትራንስፖርት ቢሮ ተላልፈዋል፤
5. የእንስሳትና አሳ ሀብት ልማት ዘርፍን የሚመለከቱ የቀድሞ የእንስሳትና አሳ ሀብት ልማት ኤጀንሲ መብትና ግዴታዎች በዚህ አዋጅ ለክልሉ ግብርናና እንስሳት ሀብት ልማት ቢሮ ተላልፈዋል፤
6. ስለ ሚሊሻያ ጉዳይ የሚመለከቱ የቀድሞ የሚሊሻ ጽህፈት ቤት መብትና ግዴታዎች በዚህ አዋጅ ለአስተዳደርና ፀጥታ ጉዳዮች ማስተባበሪያ ቢሮ ተላልፈዋል፤
7. የኤች አይቪን ጉዳይ የሚመለከቱ የቀድሞው የኤች አይቪ ኤድስ መከላከያና መቆጣጠሪያ ሴክሬታሪያት ጽህፈት ቤትመብትና ግዴታዎች በዚህ አዋጅ ለጤና ቢሮ ተላልፈዋል፤
8. የቴክኒክ ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ኤጀንሲ እና የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ልማት ኤጀንሲ መብትና ግዴታዎች በዚህ አዋጅ መሰረት ለቴክኒክ ሙያና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ቢሮ ተላልፈዋል፤
9. አስገዳጅ የግብርና ምርቶች ግብይት በግብርናና ገጠር ልማት ቢሮ የነበረዉ በዚህ አዋጅ መሰረት ለንግድ፣ኢንዱስትሪና ትራንስፖርት ቢሮ ተላልፈዋል፡፡

አንቀጽ 36

አዋጁ ተፈፃሚ የሚሆንበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በክልል ምክር ቤት ከፀደቀበት ሐምሌ 27/2010 ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

አሶሳ ሐምሌ 27/2010 ዓ.ም

አሻድሊ ሀሰን አልአጀብ
የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግሥት
ፕሬዝዳንት